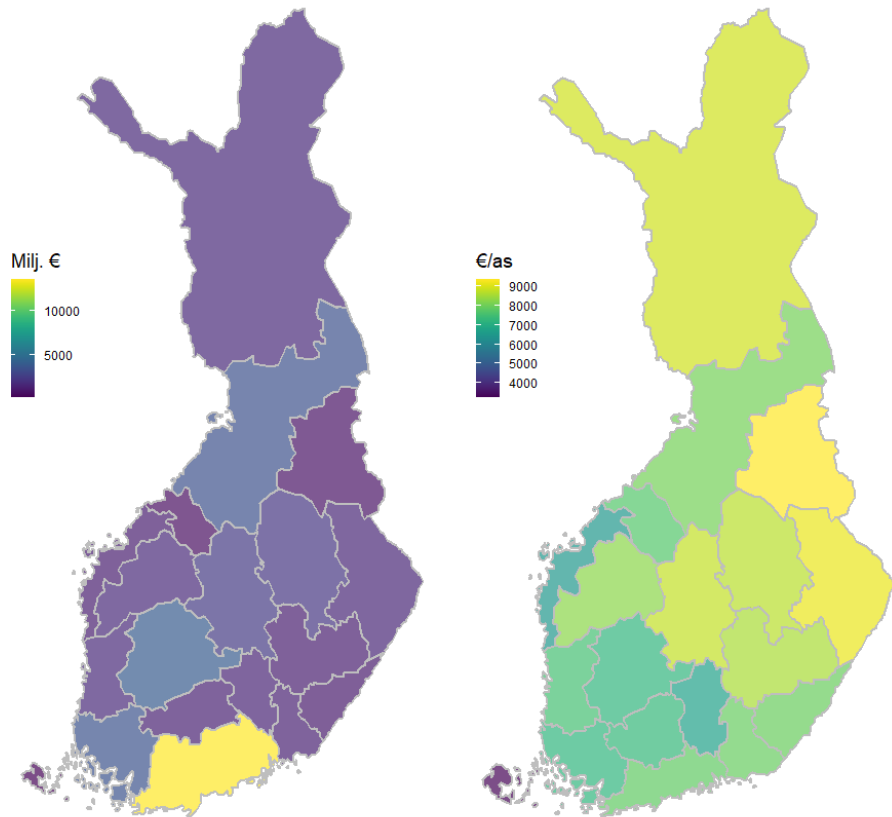

Julkinen rahavirta maakunnissa

Kartogrammi kuvaa maakuntiin kohdentunutta rahoitusta suhteessa maapinta-alaan

Aineisto: UEF & Luke
Analyysi: Digital Geosciences, UEF

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Julkiset rahavirrat

Kartoitetut rahavirrat, aineiston keruuprosessin opit, aineiston kuvailu, infograafit

**Teemu Makkonen, Timo Hirvonen, Simo Rautiainen, Virpi Lemponen, Olli Lehtonen, UEF
Hilkka Vihinen, Olli Voutilainen, Antti Hiltunen, Luke**

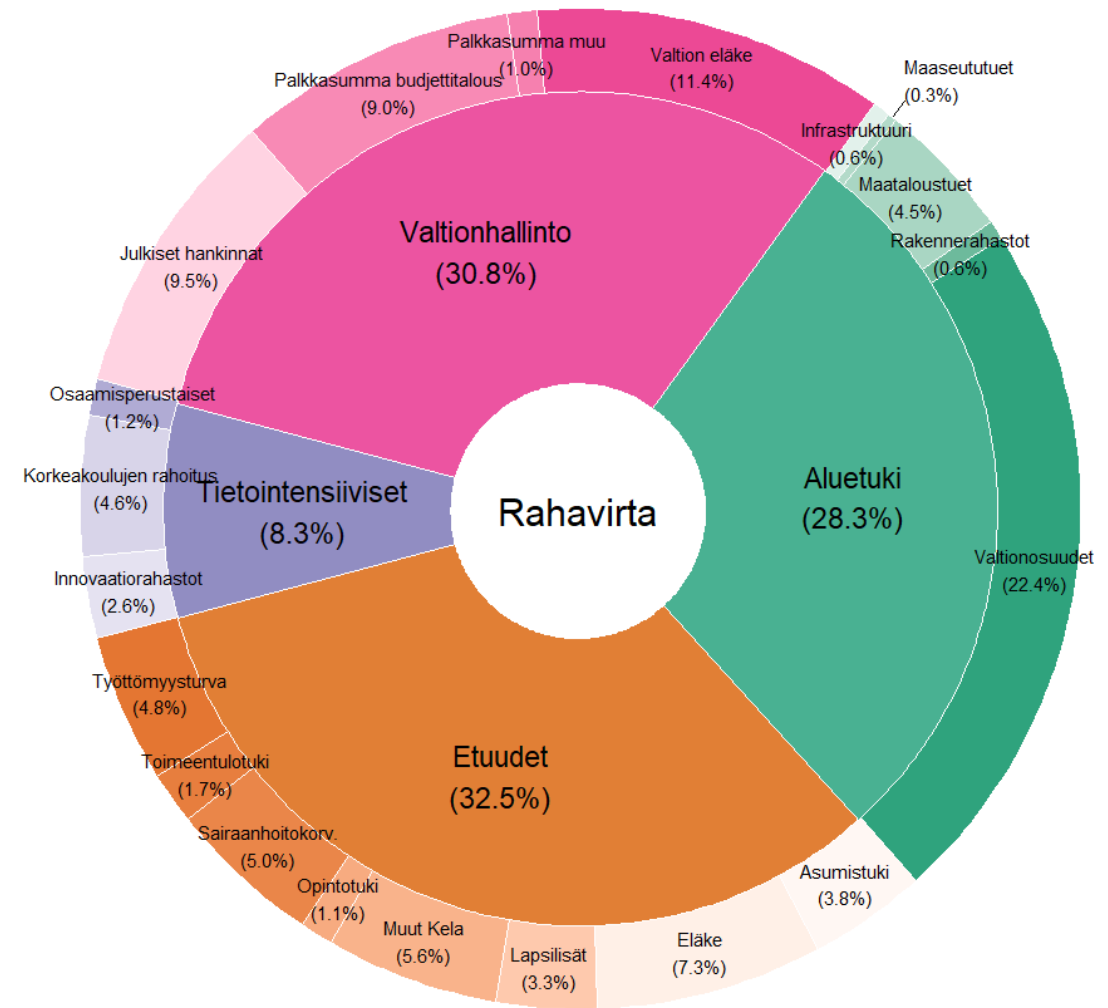
[RAVIT](#) – Julkisten rahavirtojen kohdentuminen maaseutu- ja kaupunkialueille -hanke

Maa- ja metsätalousministeriö on rahoittanut hanketta Maaseutupolitiikan neuvoston asettaman hankeryhmän esityksestä Mäkelän valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin suunnatuista varoista.

Kartoitetut rahavirrat

- Jako:
 - Etuudet
 - Aluetuki
 - Tietointensiiviset
 - Valtion hallinto
- Kattavuus noin 65% valtion budjetista
- Esimerkkinä suurimpia eriä, joita ei huomioitu:
 - EU ja kansainväliset järjestöt (n. 2660 milj. €)
 - Hyvinvointialueiden rahoitus (930 milj. €)
 - Puolustusmenot (n. 2340 milj. €)
 - Kansainvälinen kehitysalueyhteistyö (n. 860 milj. €)
- Aineiston keruun ongelmat:
 - Perusväylänpidon määrärahat (kohdentaminen)
 - Osa kaupunkiseutujen kehittämisrahoituksesta (kohdentaminen)
 - Monien aineistojen viivästyminen (opetusministeriö)

Kartoitettu julkinen rahavirta on keskimäärin 7819 €/asukas

Aineiston keruuprosessin opit tiivistetysti:

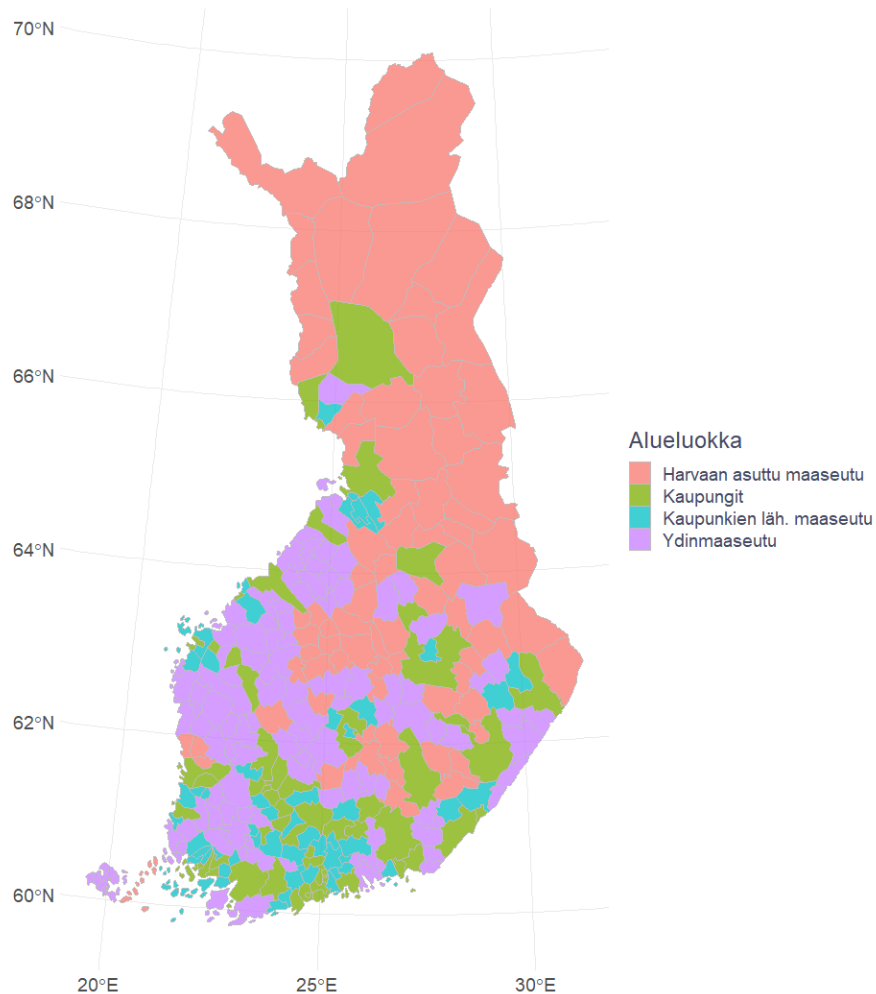
- Kartoitus on ollut ennakoitua haastavampaa
 - Kuntatasoa tarkempi kokonaisvaltainen tieto vaatisi yksilörekisteritiedon käyttöä
 - Aineistoa on saatavissa eri vuosilta
 - Tieto on hajallaan eri tilastoissa, joissa mm. alue- ja kuntaluokitukset ovat eri vuosilta
 - Tietosuoja-asiat vaikeuttavat aineistojen luovutusta – näin jopa kuntatasolla
 - Valtion tulojen kartoittaminen pelkistyy valtion ansiotuloverotukseen

Seuraavat kuviot ovat alustavia tuloksia ja ne riippuvat käytetyistä luokituksista.

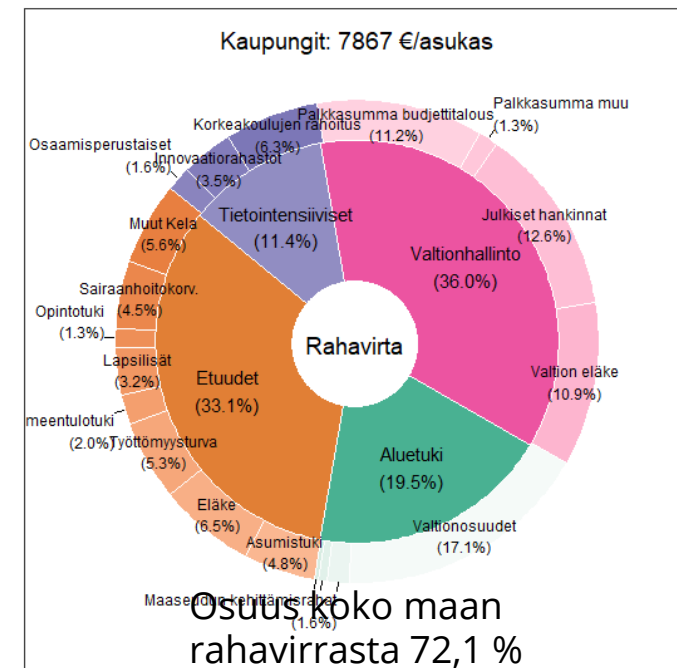
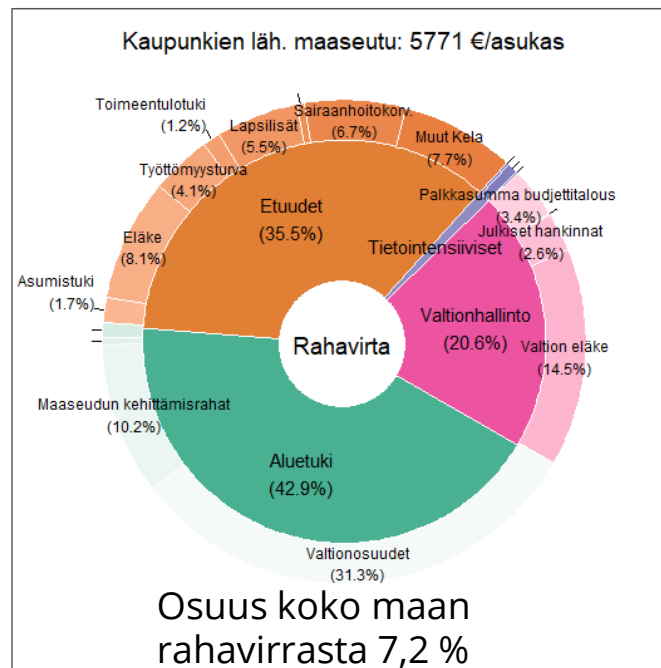
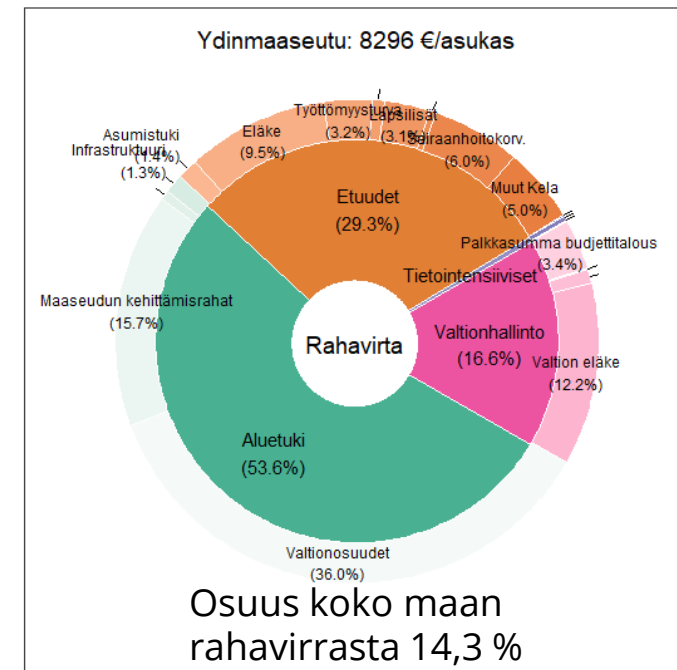
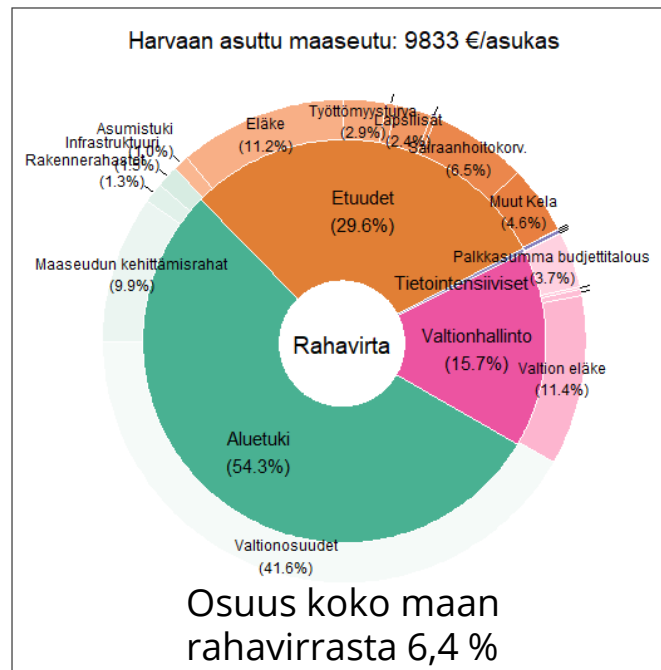
Tulokset eivät siten ole absoluuttinen totuus, vaan niitä on tulkittava käytetyn aineiston näkökulmasta.

Luvut kuvaavat keskimääräistä rahoitusta vuosina 2018-2021.

Rahavirrat alueluokittain

UEF// University of Eastern Finland

Rahavirrat maakunnittain

Maakunnittain tarkasteltuna julkinen rahavirta painottuu väestörikkaisiin maakuntiin.

Uudenmaan maakunnan osuus rahavirrasta on 31,2 %, joka vastaa noin 13,3 mrd. €.

Muista maakunnista esille nousevat myös Pirkanmaa (8,5%), Varsinais-Suomi (8,1%) ja Pohjois-Pohjanmaa (7,7 %).

Julkiset rahavirrat alueluokittain maakunnissa (Milj. €)

Rahavirrat maakunnittain

Julkisen rahavirran koostumisessa on maakunnittain suuria eroja.

Eniten tietointensiivistä rahoitusta kohdentuu Uudellemaalle (11,2 % maakunnan rahoituksesta), Varsinais-Suomeen (10,7% maakunnan rahoituksesta) ja Keski-Suomeen (10,4% maakunnan rahoituksesta).

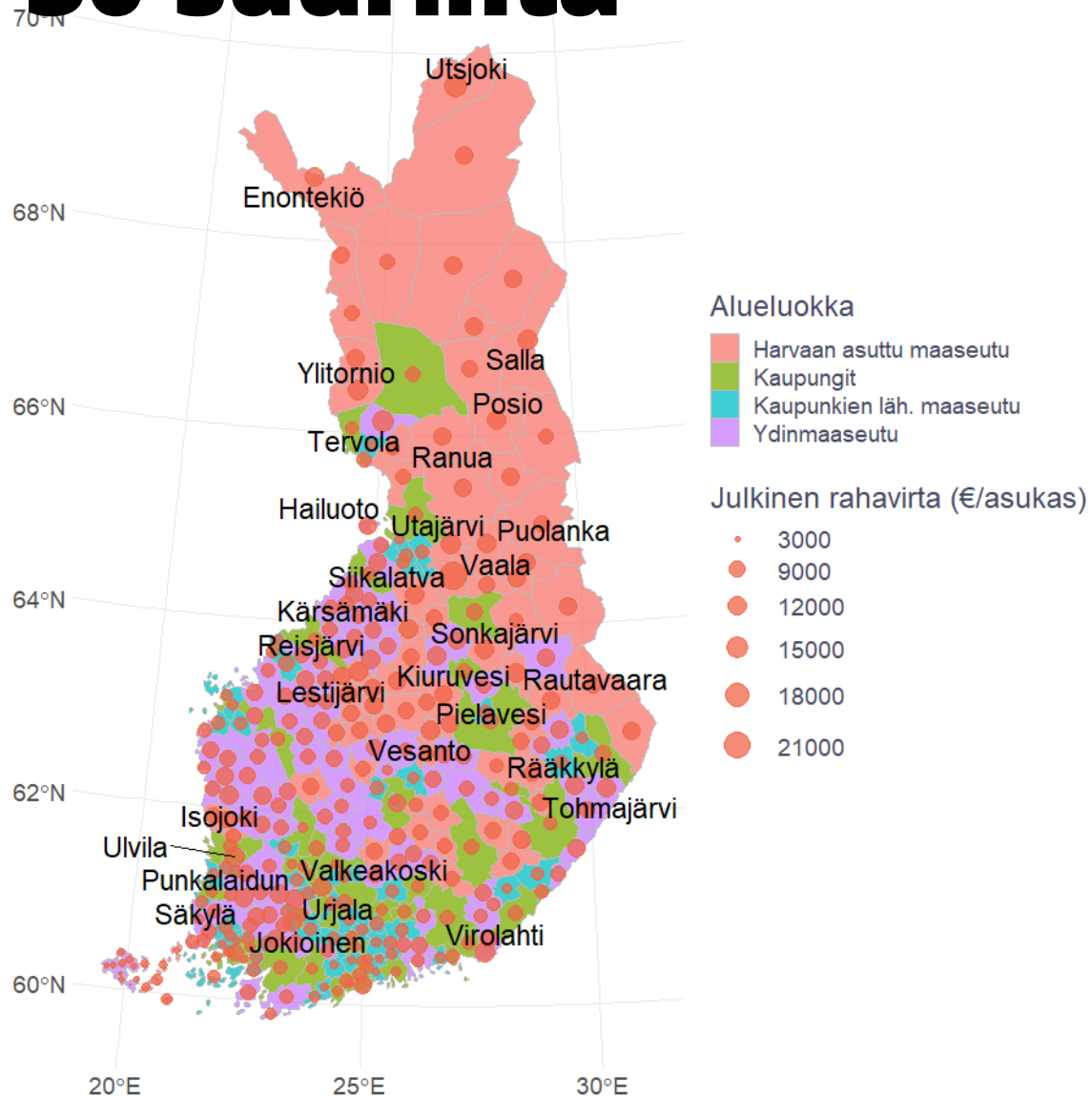
Vähiten tietointensiivistä rahoitusta kohdentuu puolestaan Kymenlaaksoon (0,7% maakunnan rahoituksesta), Etelä-Pohjanmaalle (1,1% maakunnan rahoituksesta) ja Kainuuseen (1,6% maakunnan rahoituksesta).

UEF// University of Eastern Finland

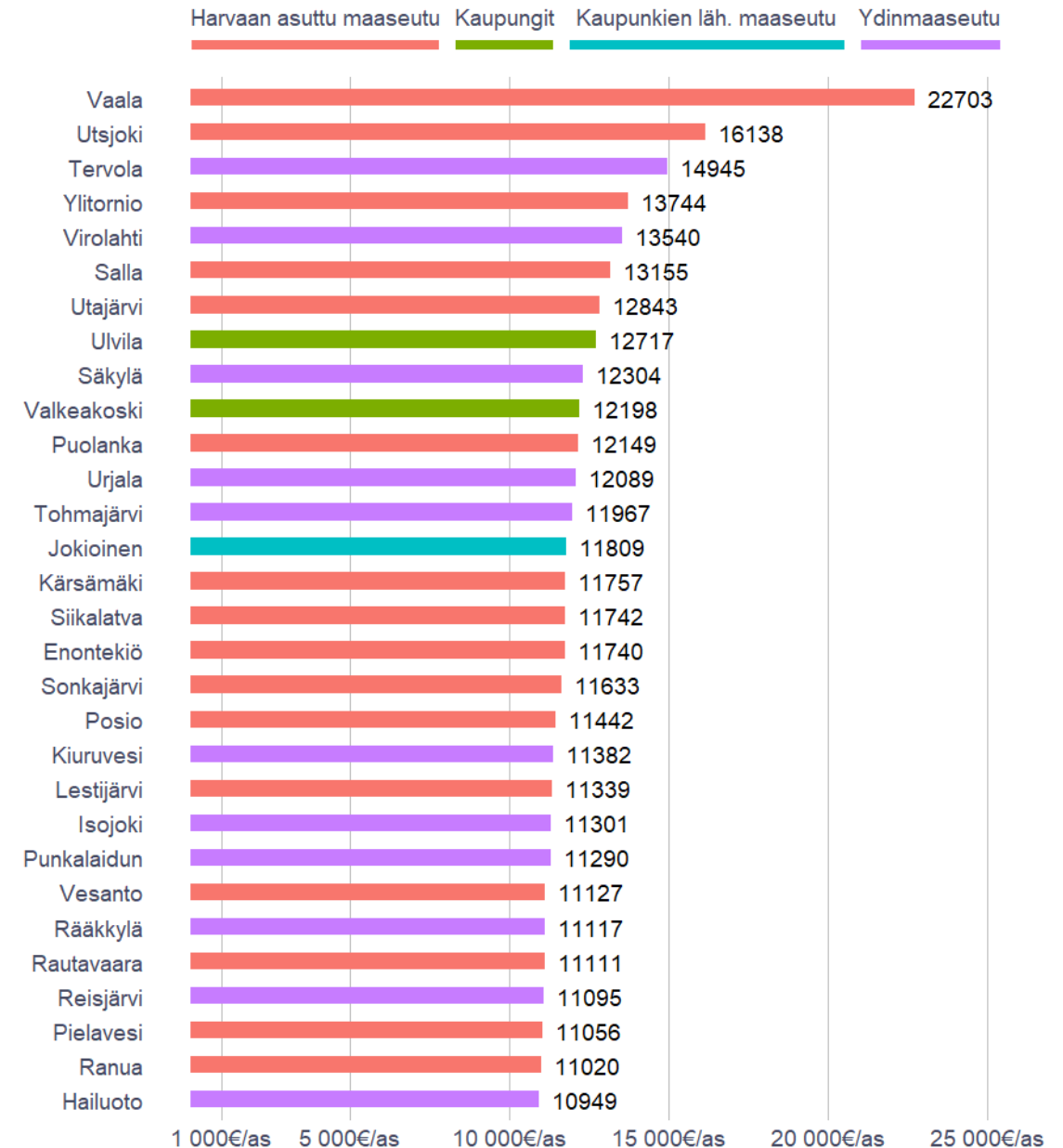
Julkiset rahavirrat alueluokittain maakunnissa (%)

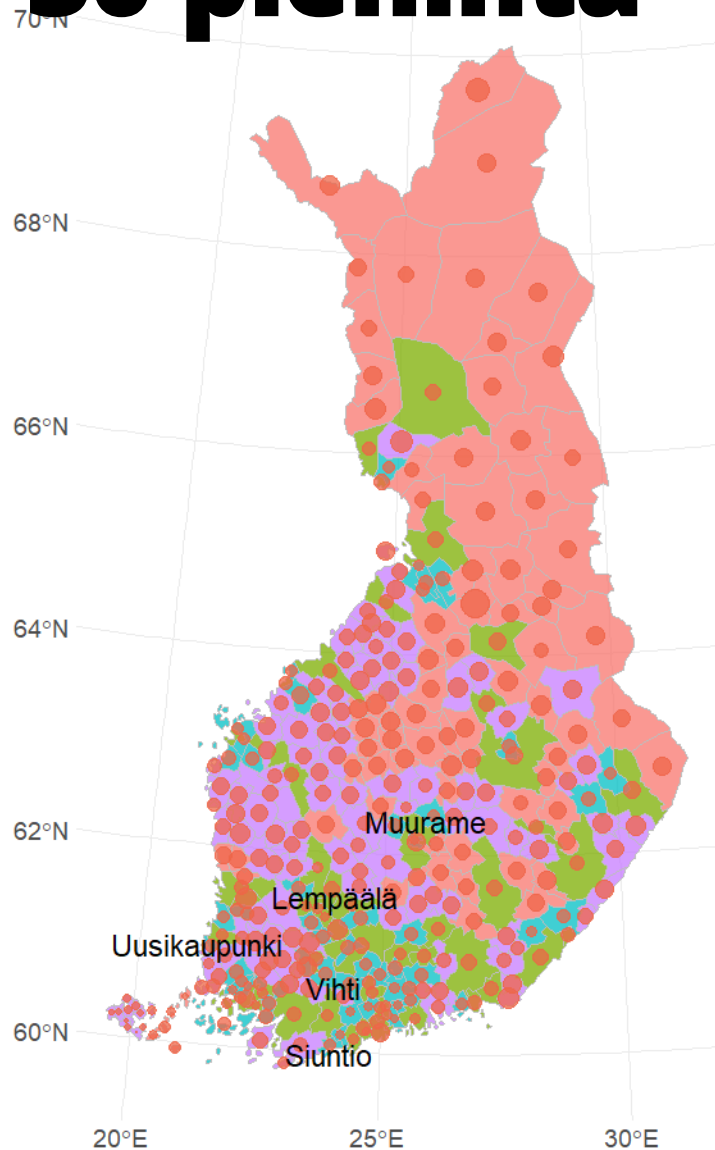
Rahavirrat kunnittain – 30 suurinta

30 kuntaa, joihin julkista rahavirtaa
kohdentuu eniten (€/asukas)

Rahavirrat kunnittain – 30 pienintä

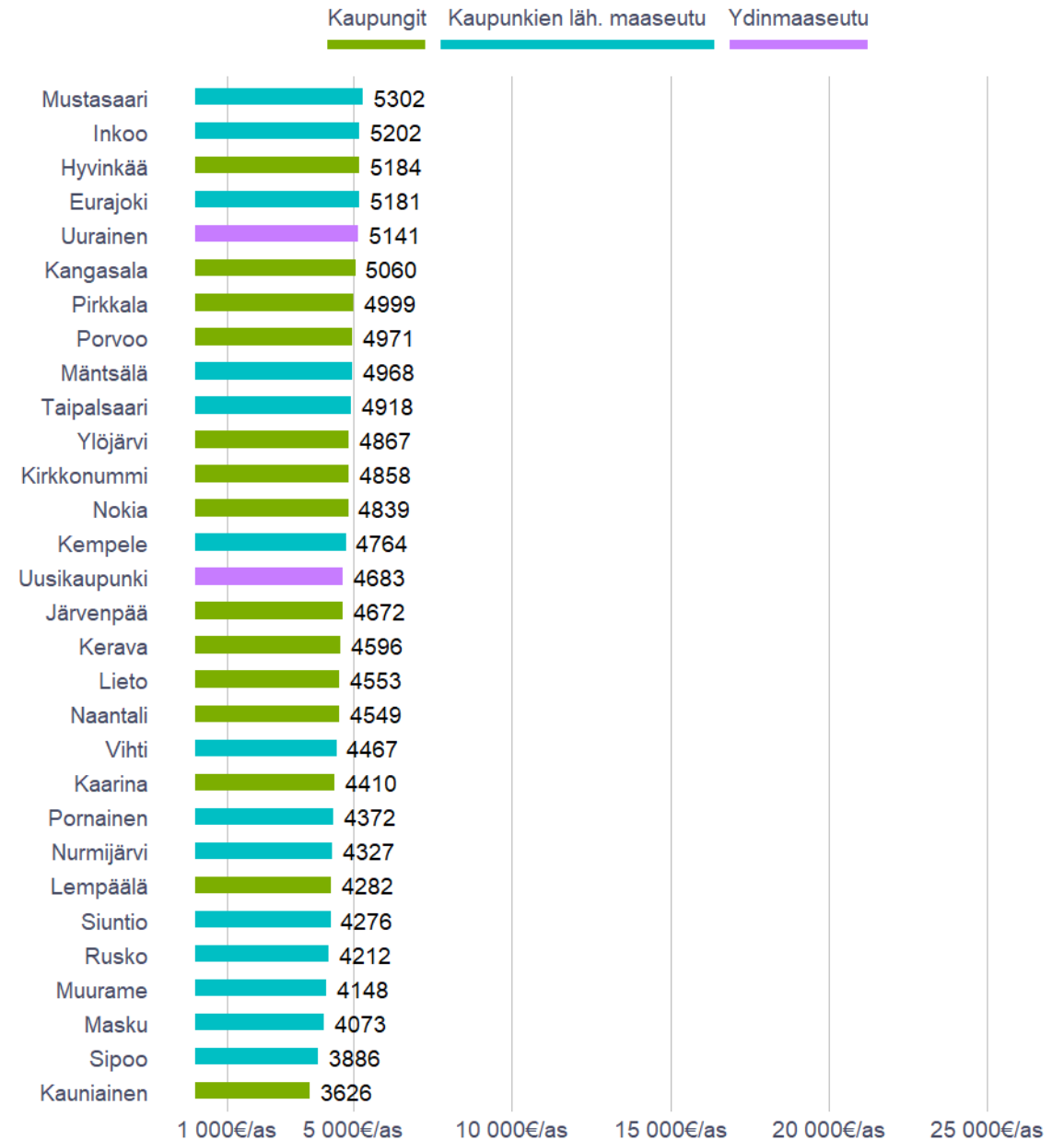
Alueluokka

- Harvaan asuttu maaseutu
- Kaupungit
- Kaupunkien läh. maaseutu
- Ydinmaaseutu

Julkinen rahavirta (€/asukas)

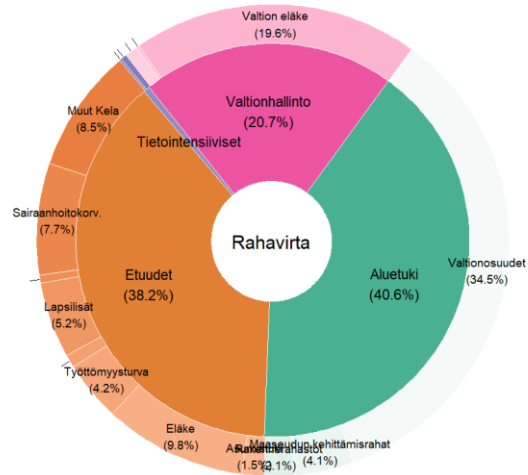
- 3000
- 9000
- 12000
- 15000
- 18000
- 21000

30 kuntaa, joihin julkista rahavirtaa
kohdentuu vähiten (€/asukas)

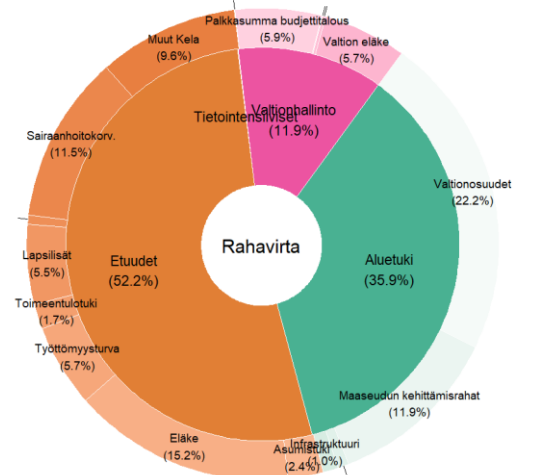
Kunnittaiset erot ovat suuret

Keminmaa: 5305 €/asukas

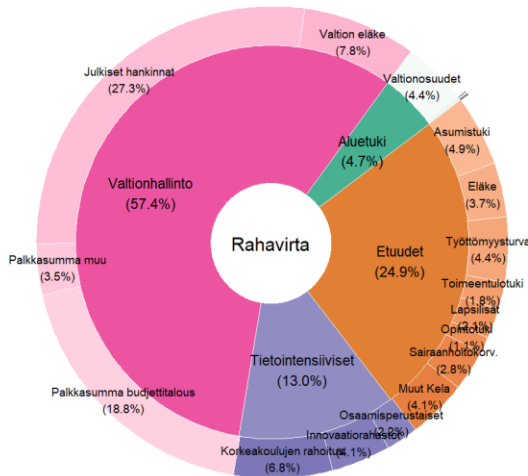
Osuus koko maan rahavirrasta 0,10 %

Vaala: 22703 €/asukas

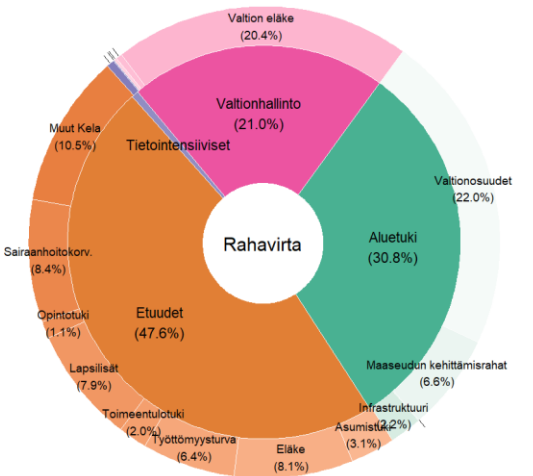
Osuus koko maan rahavirrasta 0,15 %

Helsinki: 10816 €/asukas

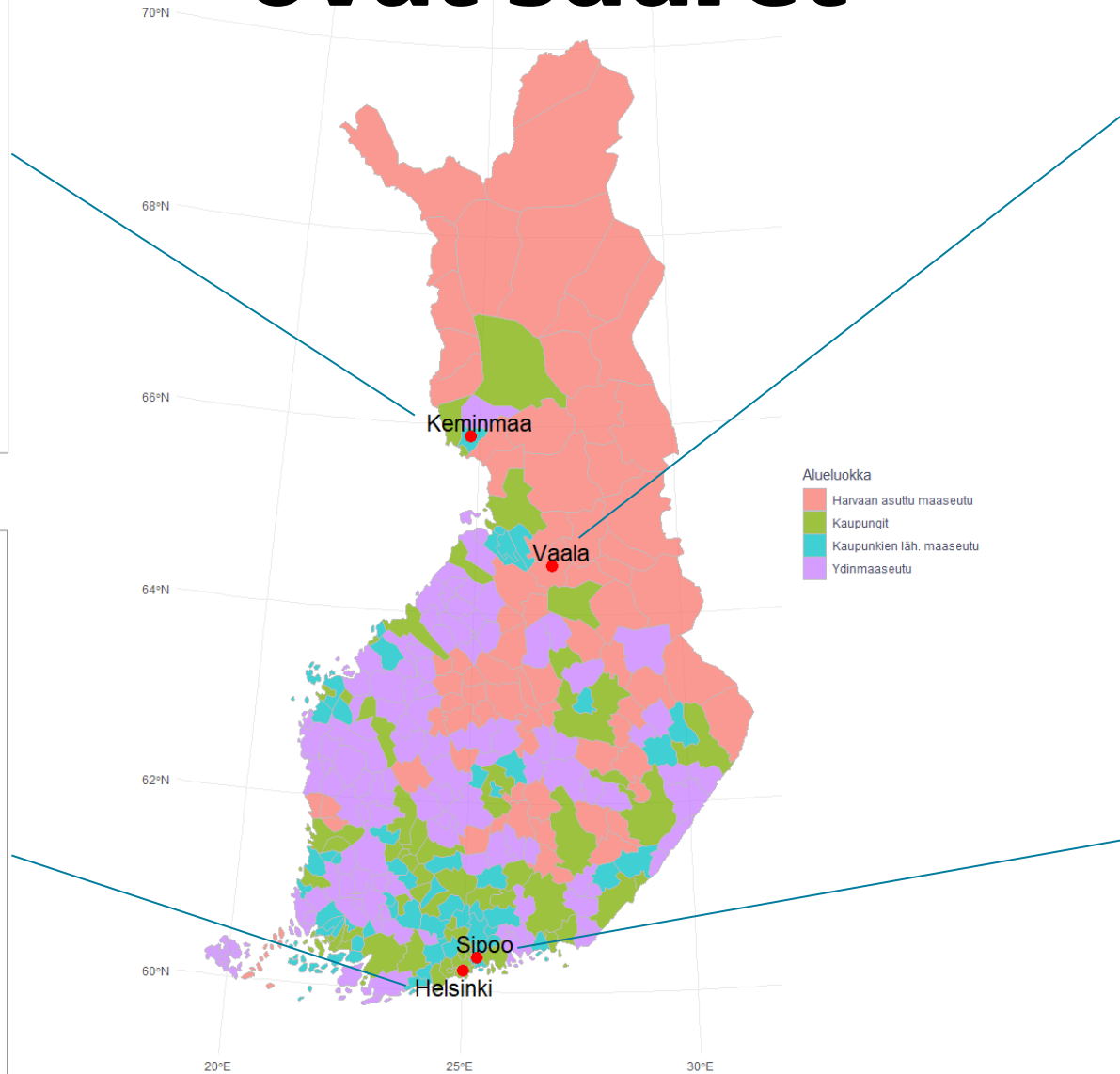

Osuus koko maan rahavirrasta 16,3 %

Sipoo: 3886 €/asukas

Osuus koko maan rahavirrasta 0,19 %

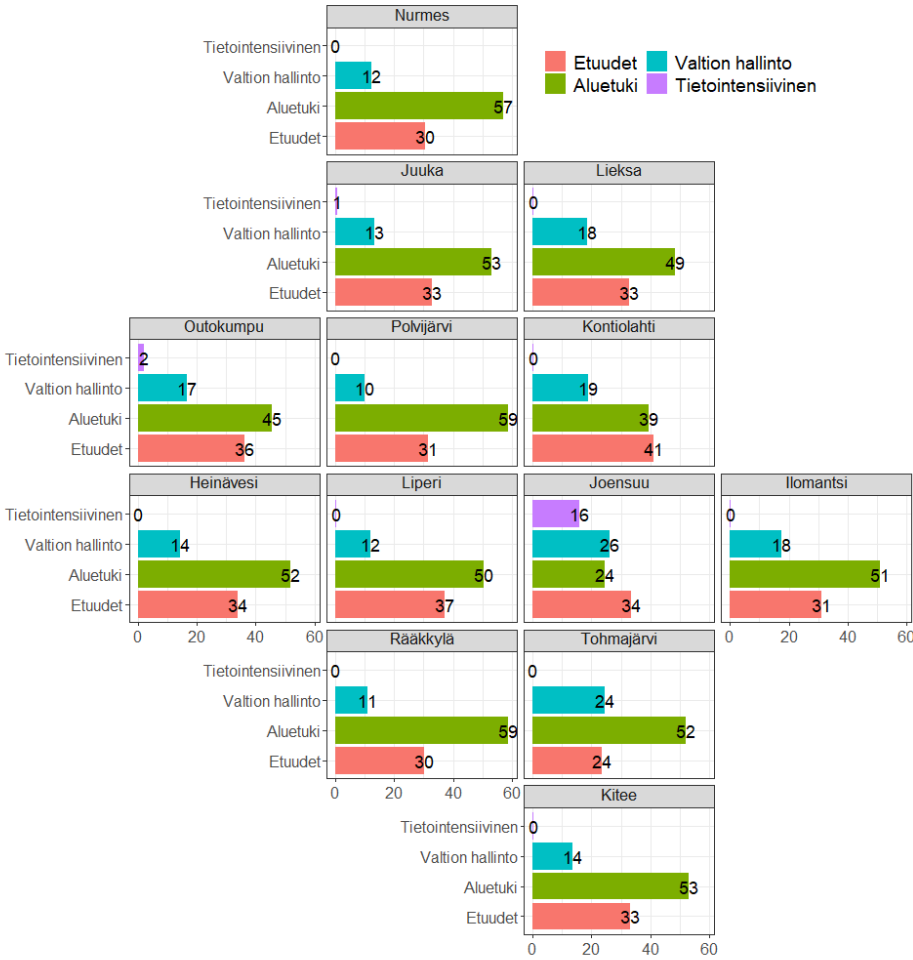
Rahavirrat maakuntien sisällä vaihtelevat

Julkiset rahavirrat Uudenmaan kunnissa (%)

Aineisto: UEF & Luke
Analyysi: Digital Geosciences, UEF

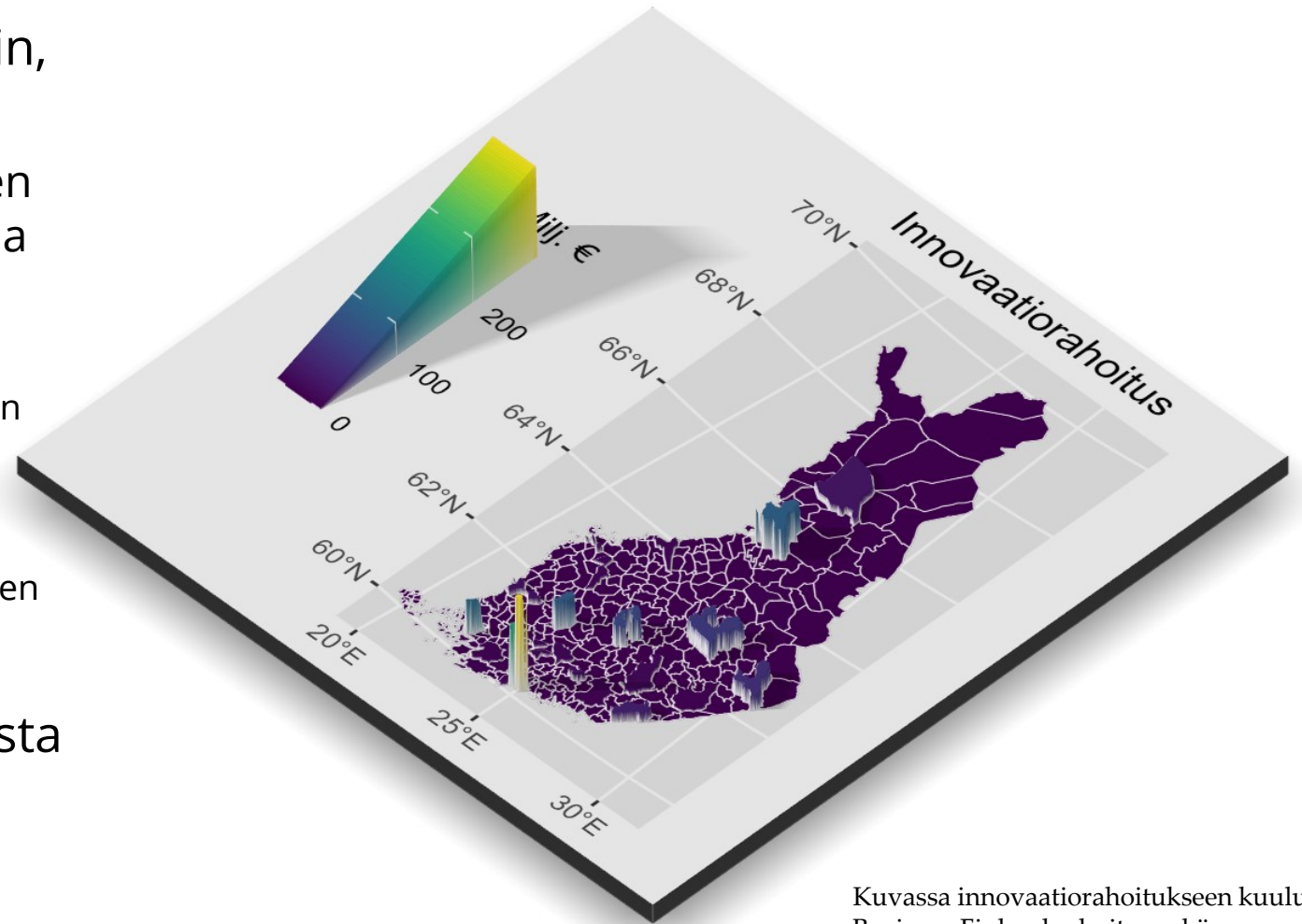
Julkiset rahavirrat Pohjois-Karjalan kunnissa (%)

Aineisto: UEF & Luke
Analyysi: Digital Geosciences, UEF

Yhteenveto kuvailevasta analyysistä

- Julkisten rahavirtojen koostumus vaihtelee voimakkaasti kuntaluokittain, maakunnittain ja kunnittain
 - Tämän vuoksi myös julkisen talouden muutoksilla on alueille varsin erilaisia vaikutuksia vaikka ne olisivat alueneutraaleja:
 - Esimerkiksi sosiaalietuuksien ja aluetukien karsinnan sekä valtionhallinnon keskittämisen vaikutukset kohdistuvat negatiivisesti erityisesti maaseutukuntiin.
 - Vastaavasti T&K rahoituksen kasvattamisen myönteiset vaikutukset kohdentuvat ensisijassa suurimpiin kaupunkeihin.
- Maaseudun näkökulmasta haasteellista on, että maaseudun taloudellista rakennetta muokkaavaa rahoitusta osuu vain vähän maaseudulle.

Kuvassa innovaatorahoitukseen kuuluu Business Finland rahoitus sekä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja tutkimuslaitosten T&K rahoitus

Infograafit

Tarkempi katsaus valtion budjettitalouden virastojen **julkisiin hankintoihin** ja valtionhallinnon **työpaikkoihin** osana julkisia rahavirtoja.

ETUSIVU > RYHMÄT > JULKISTEN RAHAVIRTOJEN KOHDENTUMINEN MAASEUTU- JA KAUPUNKIALUEILLE - RAVIT

Julkisten rahavirtojen kohdentuminen maaseutu- ja kaupunkialueille - RAVIT

Projekti
01.05.2022 - 31.07.2024
Karjalan tutkimuslaitos, Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta

Tiedot

Ihmiset

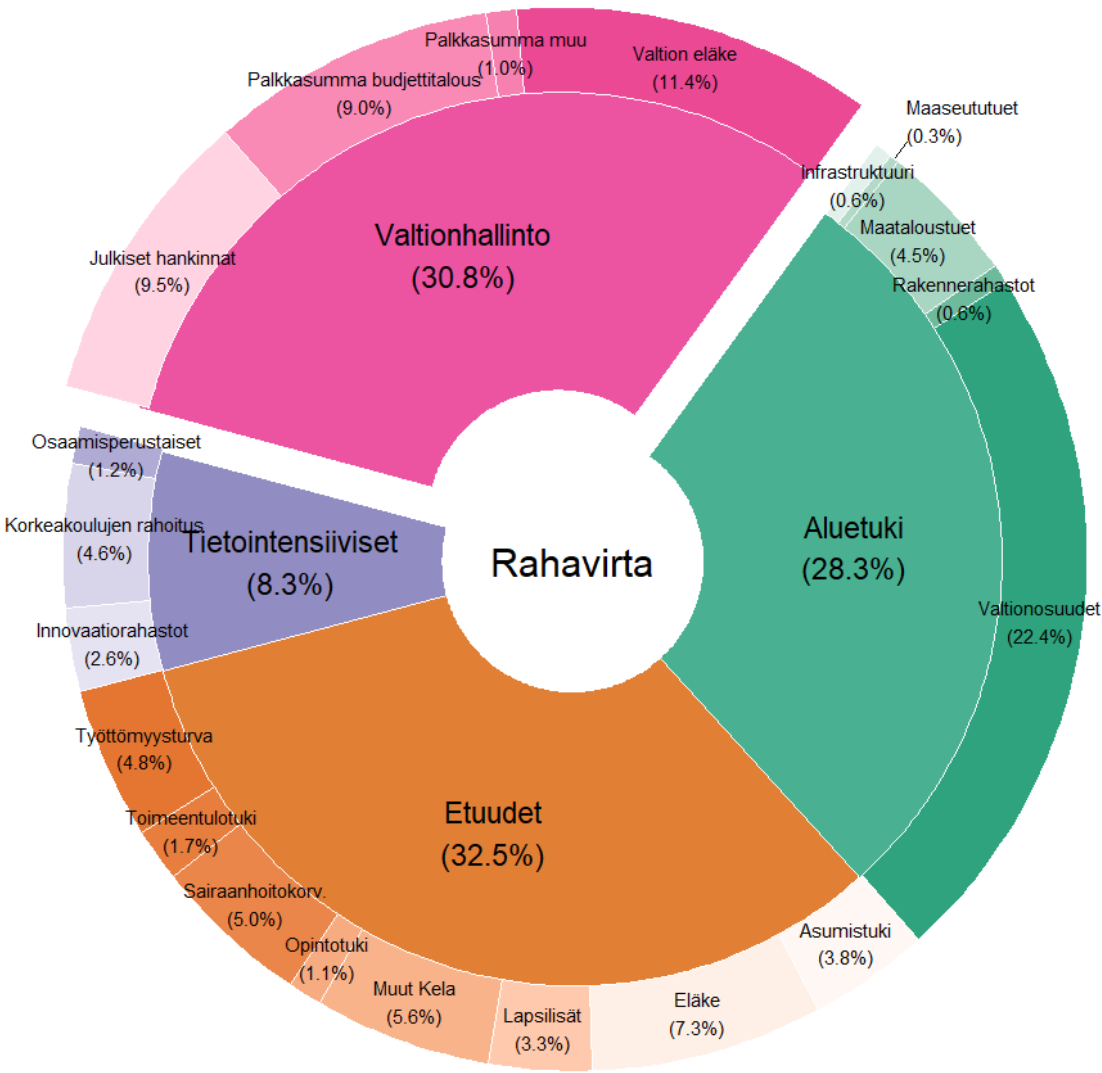
Rahoittajat

Päärahoittaja

Maa- ja metsätalousministeriö on rahoittanut hanketta Maaseutupolitiikan neuvoston asettaman hankeryhmän esityksestä Makeran valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin suunnatuista varoista.

Kartoitettu julkinen rahavirta on keskimäärin 7819 €/asukas

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

1. Valtion työpaikat osana rahavirtoja

Simo Rautiainen

Infograafi x.10.2023

Valtiosektorin työpaikat osana julkisia rahavirtoja

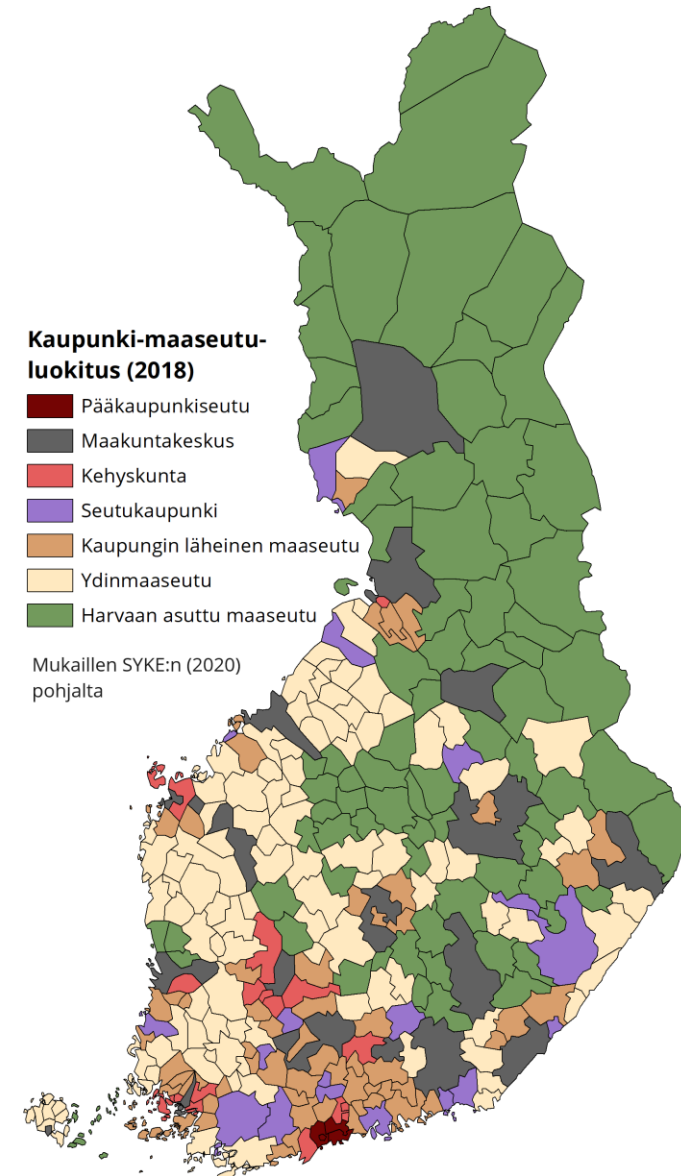
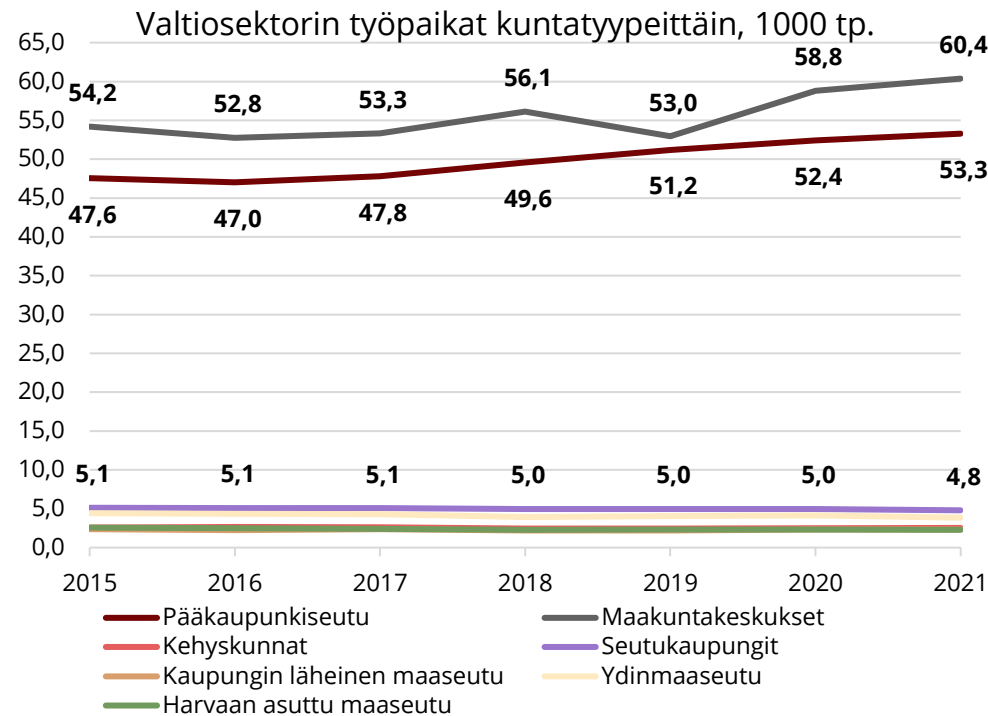
- Valtion budjettitalous + muut valtionhallinnon yksiköt

- Valtiosektorilla 129 500 työpaikkaa vuonna 2021

- 33 % Helsingissä
- 41 % pääkaupunkiseudulla
- 46 % maakuntakeskuksissa

- Työpaikkojen määrä kasvanut 10 600:lla vuosina 2015–2021

- Pääkaupunkiseutu +5 700 tp.
- Maakuntakeskukset +6 200 tp.
- Muut alueet -1 300 tp.

Valtiosektorin palkkojen ja palkkioiden jakautuminen kunnittain

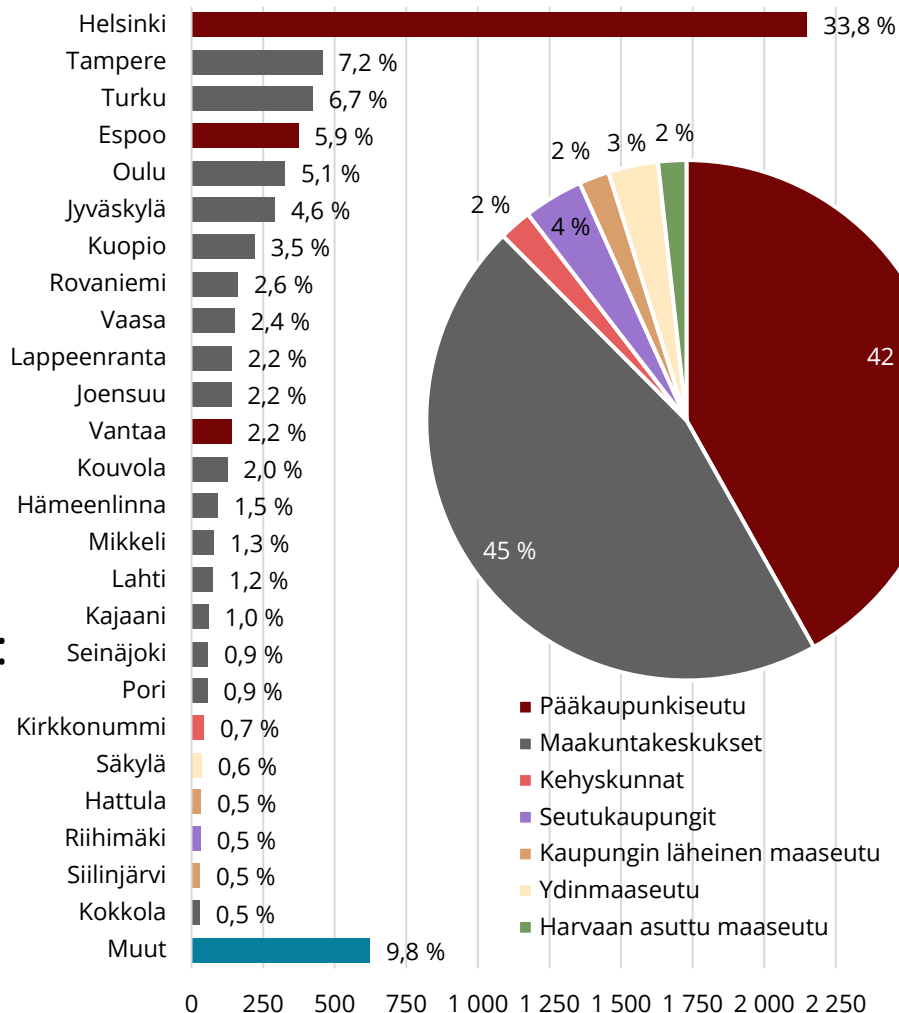
■ Palkat ja palkkiot yhteensä 6,36 mrd. € vuonna 2021

- 34 % Helsinki
- 42 % pääkaupunkiseutu
- 45 % maakuntakeskukset

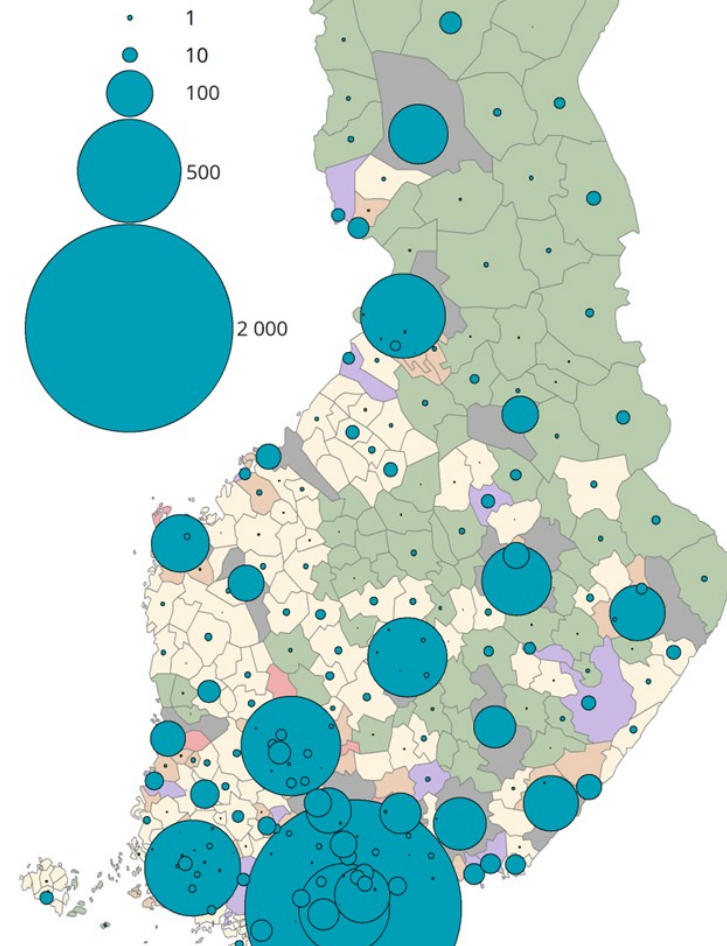
■ Suurimmat työllistäjät

- Yliopistot: 28 % palkoista
- Puolustusvoimat, Poliisi
Rajavartiola: 23 %
- Yleishallinto, sektorihallinnot: 22 %
- Oikeudenhoido: 6 %

Palkat ja palkkiot kunnittain 2021, milj. €

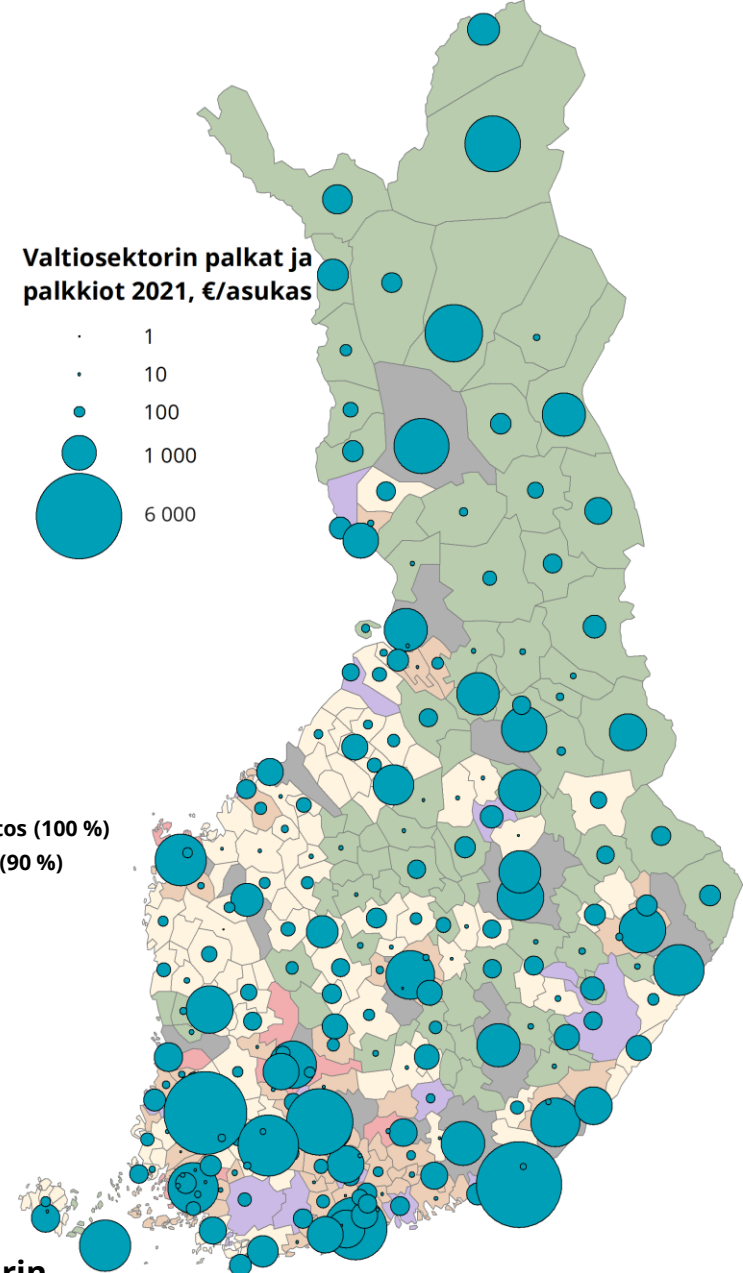
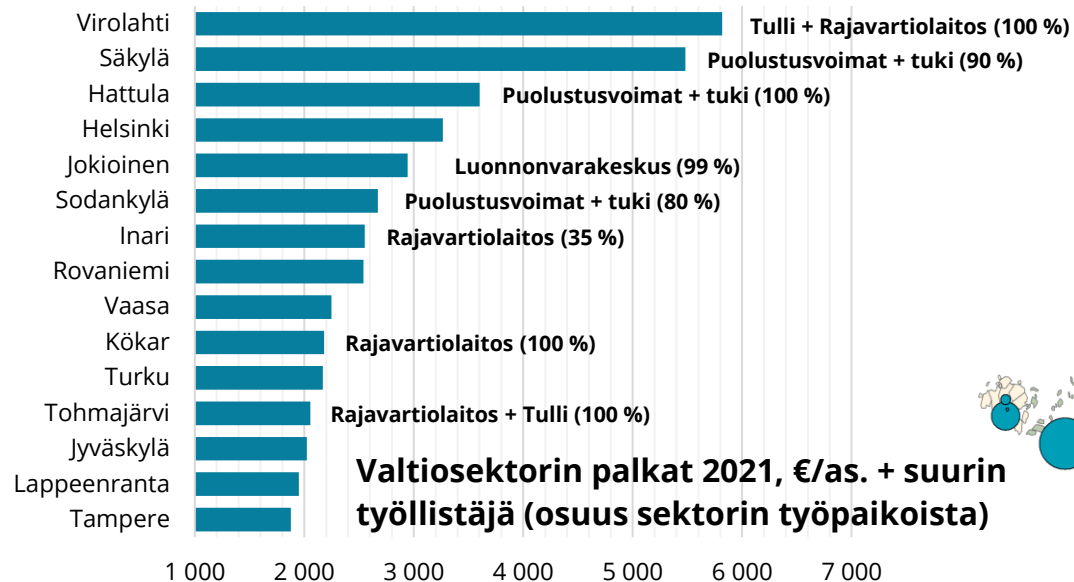
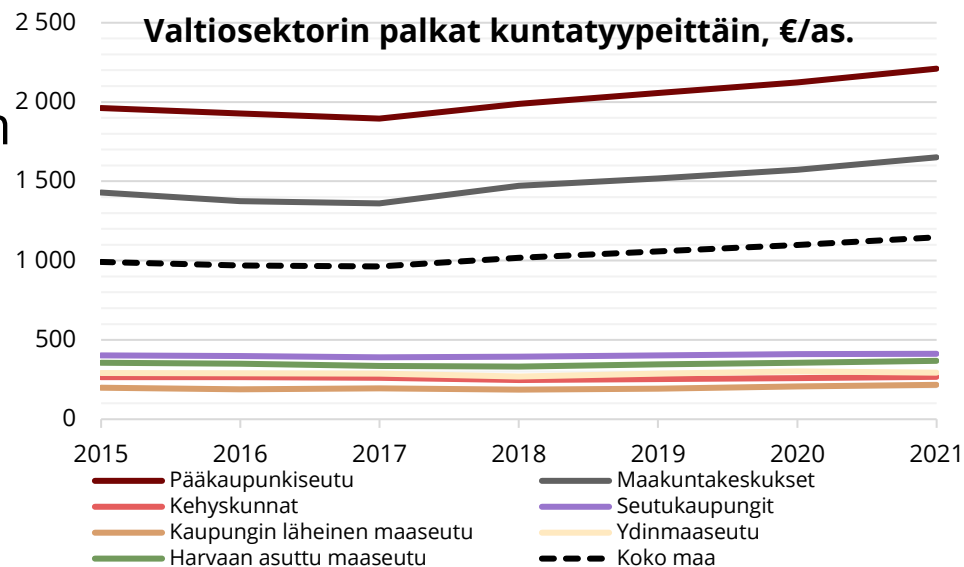
Valtiosektorin palkat ja palkkiot 2021, milj. €

Valtiosektorin palkat ja palkkiot väkilukuun suhteutettuna

- Palkat ja palkkiot keskimäärin 1 150 €/as. v. 2021
 - Helsinki 3 270 €
 - Pääkaupunkiseutu 2 200 €
 - Maakuntakeskukset 1 650 €
 - Muut alueet 200–400 €
- Isoissa keskuksissa toimialajakauma tasainen
- Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen ja Tullin merkitys suuri tietyissä maaseutukunnissa

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

2. Valtion budjettitalouden virastojen julkiset hankinnat

Olli Lehtonen

Valtion virastojen julkiset hankinnat

Aineistona käytettiin valtion budjettitalouden 58 viraston 3,5 miljoonaa julkista hankintaa, jotka ajoittuivat vuosille 2018–2022.

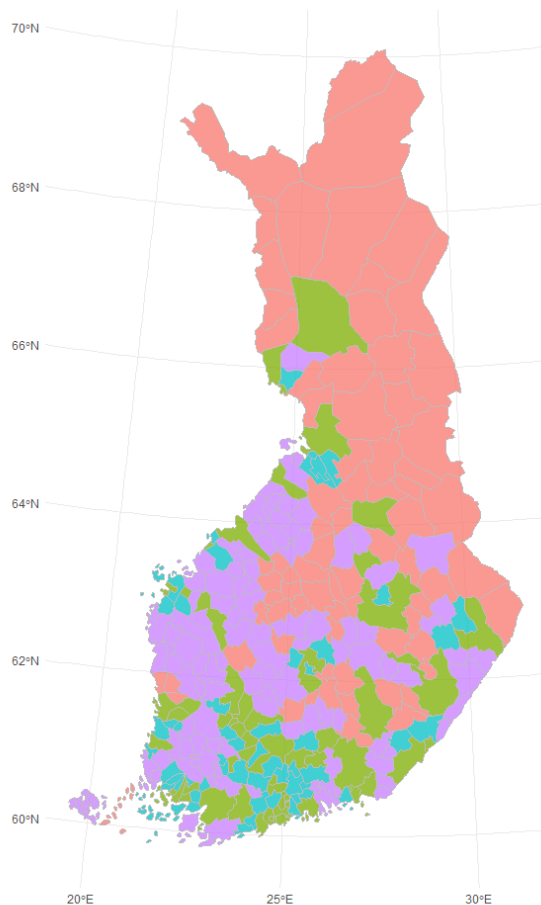
Aineistosta käsiteltiin vain yksityisiltä yrityksiltä tehtyjä hankintoja.

Raaka-aineiston on toimittanut Handata Oy, jota on muokattu Itä-Suomen yliopistolla Digital Geosciences -tutkimusryhmässä.

Keskimäärin vuosina 2018-2022 hankintoja on tehty joka vuosi yhteensä 2902,7 milj. €.

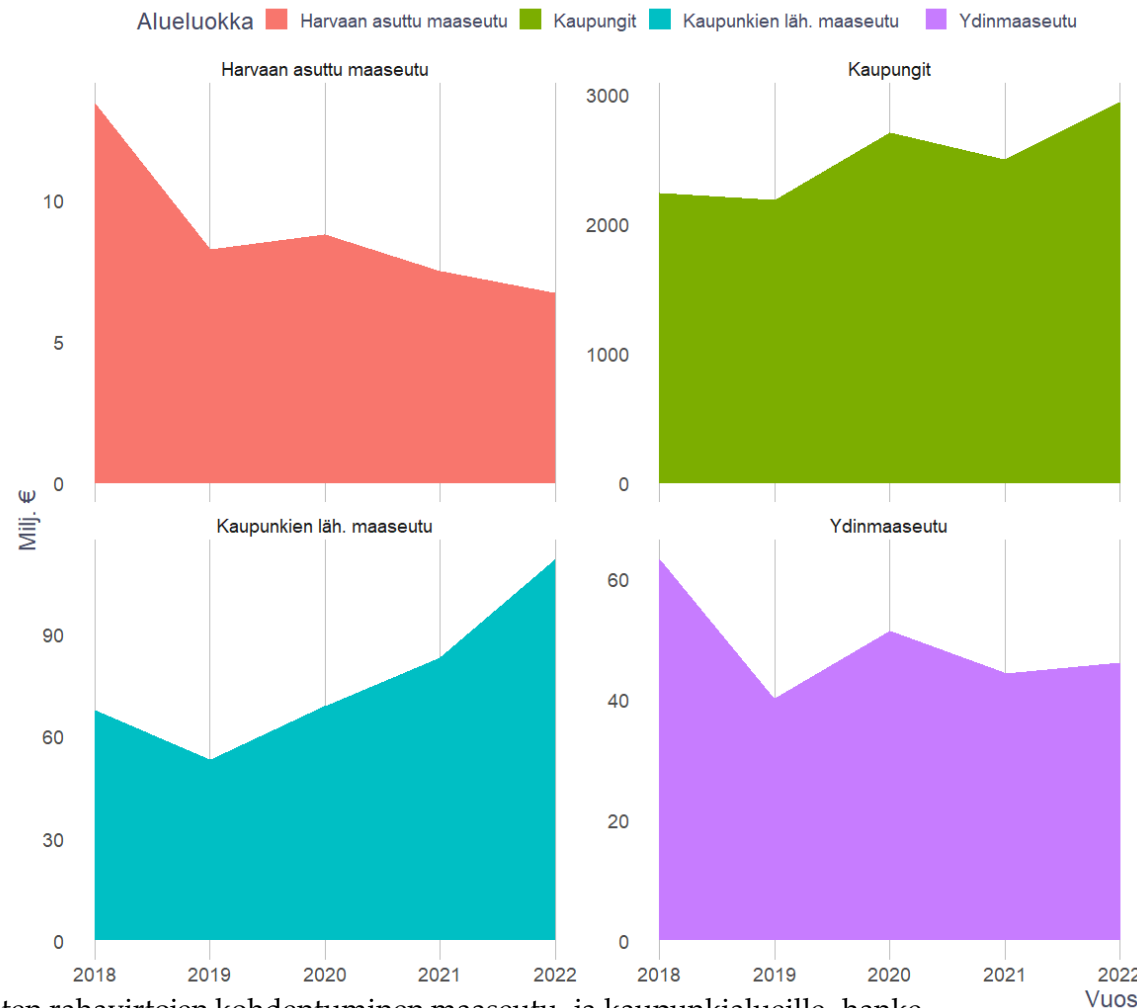
Hankintojen kokonaismäärä on ollut hienoisessa kasvussa, sillä vuonna 2022 hankintojen kokonaissumma oli 586 milj. € enemmän kuin vuonna 2018.

UEF// University of Eastern Finland

Valtion organisaatioiden julkiset hankinnat ovat tavara-, palvelu- ja rakennusurakkahankintoja, joita ne tekevät oman organisaationsa ulkopuolelta. Julkisten hankintojen tehtävänä on tehostaa julkisten varojen käyttöä sekä parantaa yritysten kilpailukykyä ja edistää innovaatioita.

Valtion virastojen julkiset hankinnat alueluokittain vuosina 2018-2022

[RAVIT](#) – Julkisten rahavirtojen kohdentuminen maaseutu- ja kaupunkialueille -hanke

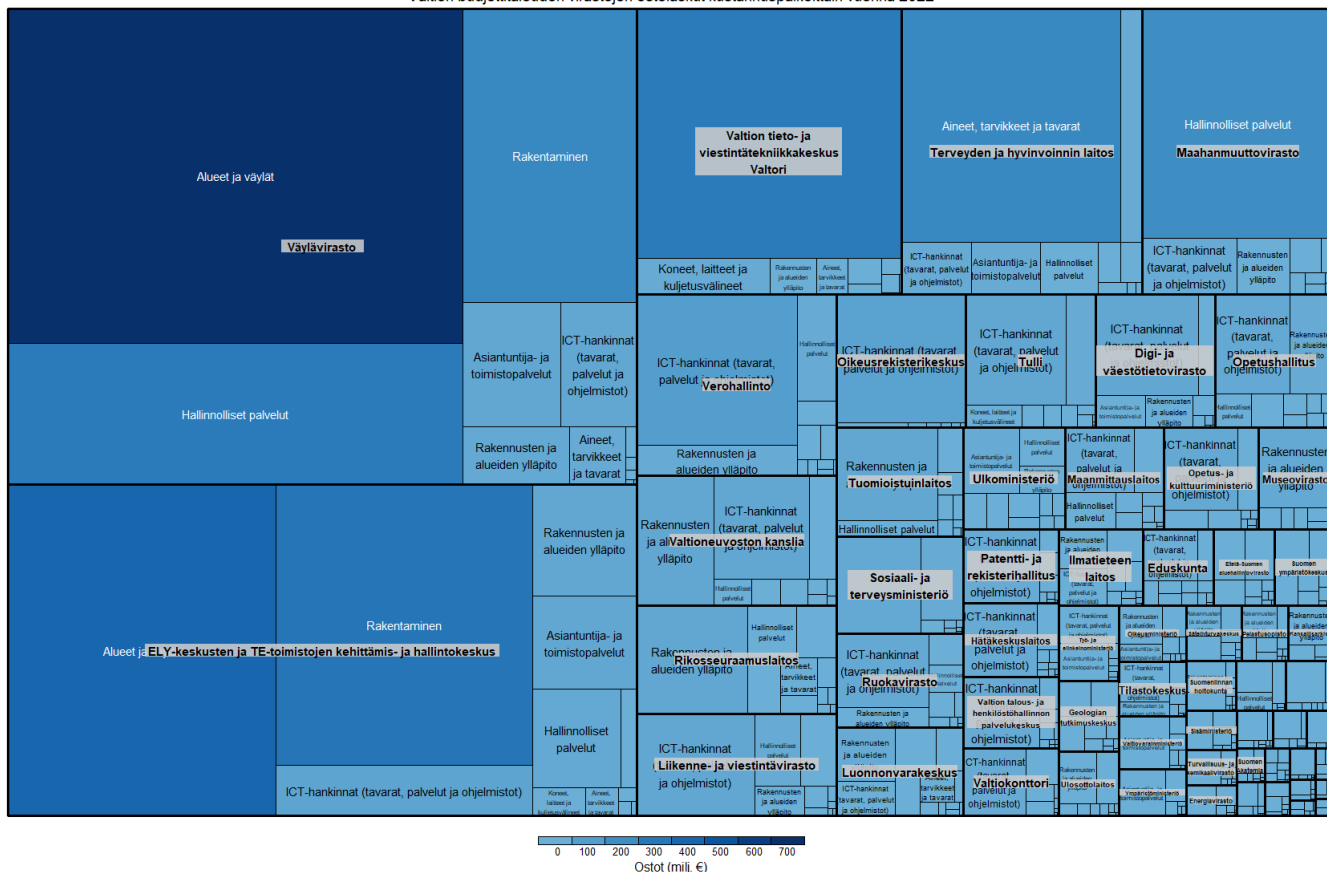
Maa- ja metsätalousministeriö on rahoittanut hanketta Maaseutupolitiikan neuvoston asettaman hankeryhmän esityksestä Makeran valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin suunnatuista varoista.

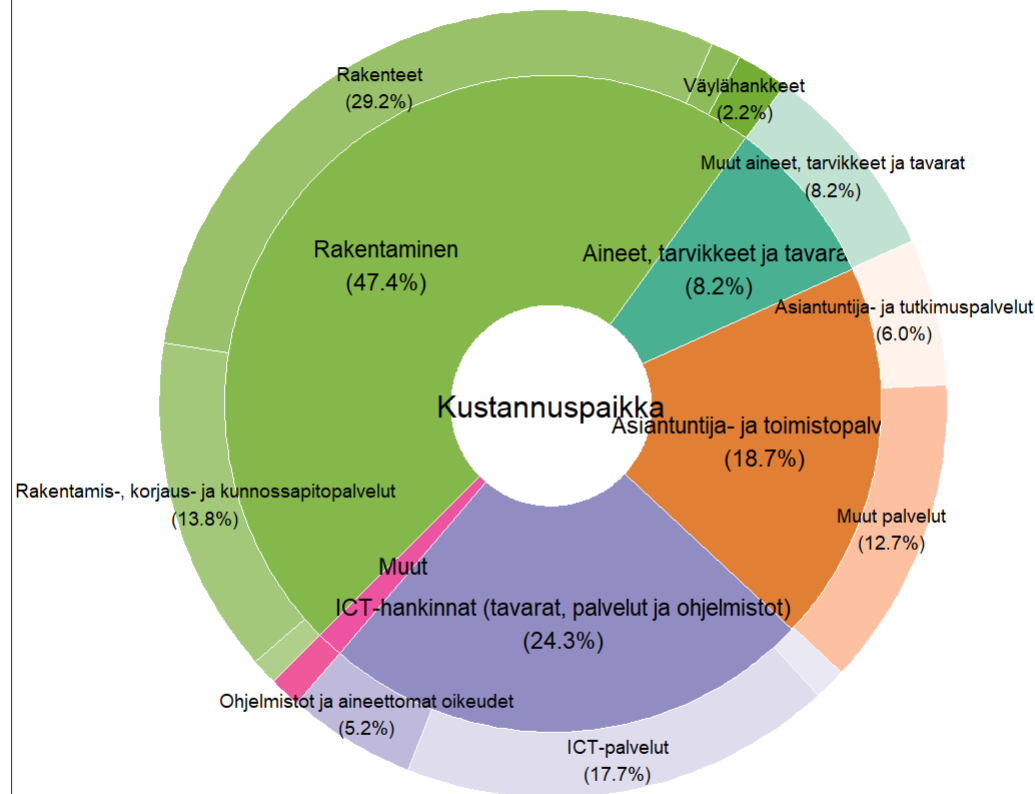
Valtion virastojen julkiset hankinnat vuonna 2022

Vuonna 2022 suurin yksittäinen virasto oli Väylävirasto, josta tehtiin hankintoja yhteensä 977,6 milj. €, joka vastaa 29 prosenttia valtion virastojen julkisista hankinnoista.

Valtion budjettitalouden virastojen ostolaskut kustannuspaikoittain vuonna 2022

Julkisten hankintojen suuruus oli 3 337,8 milj. euroa vuonna 2022

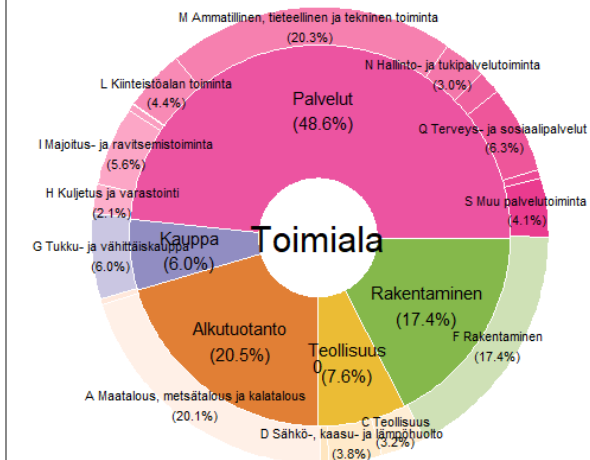
Suurin osa valtion virastojen hankinnoista kohdentui rakentamiseen ja ICT-hankintoihin.

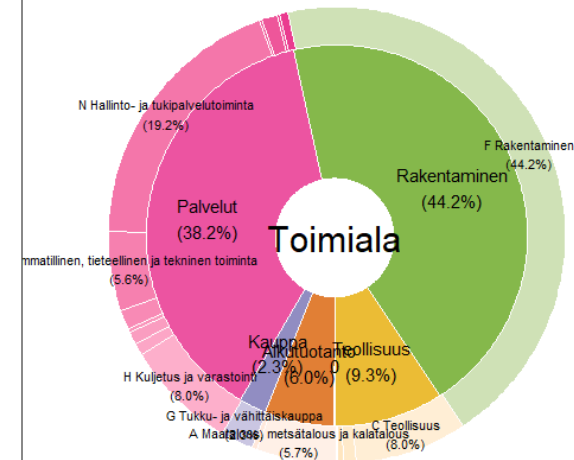
Julkiset hankinnat alueluokittain vuonna 2022

- Julkiset hankinnat kohdentuivat alueluokittain epätasaisesti
 - kaupunkeihin 94,7 %
 - kaupunkien läheiselle maaseudulle 3,6 %
 - ydinmaaseudulle 1,5 %
 - harvaan asutulle maaseudulle 0,2 %.
- Yritystoimipaikkaa kohden laskettuna erot alueluokkien välillä olivat suuret
 - kaupungit 8 136 €/toimipaikka
 - kaupunkien läheinen maaseutu 1 922 €/toimipaikka
 - ydinmaaseutu 442 €/toimipaikka
 - harvaan asututtu maaseutu 168 €/toimipaikka.
- Hankintojen kohdentumisen volyymien lisäksi alueluokkien välillä oli eroja siinä, mille toimialoille hankinnat kohdentuivat. Palveluja koskevat julkiset hankinnat kohdentuivat erityisesti kaupunkeihin.

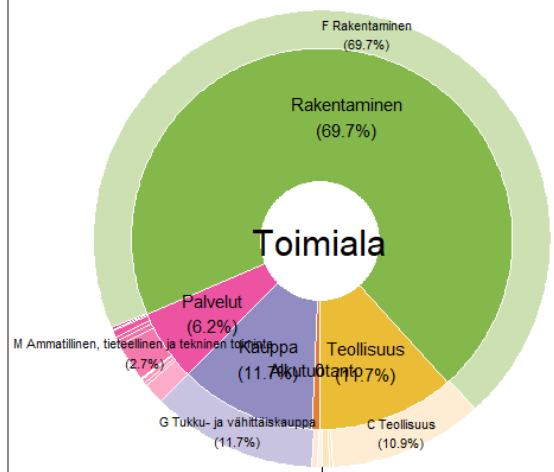
Harvaan asuttu maaseutu: 6,7 milj. €

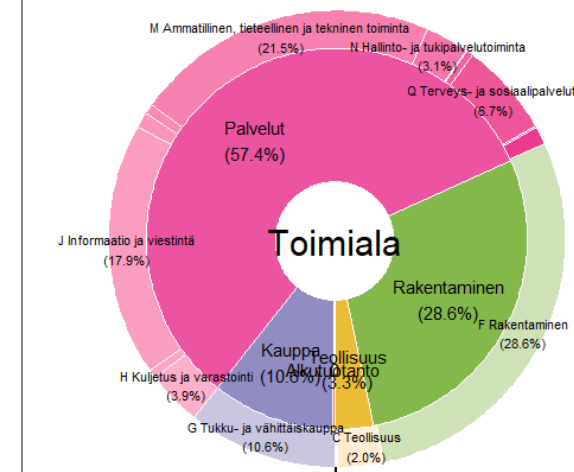
Ydinmaaseutu: 46,1 milj. €

Kaupunkien läh. maaseutu: 112,1 milj. €

Kaupungit: 2940,1 milj. €

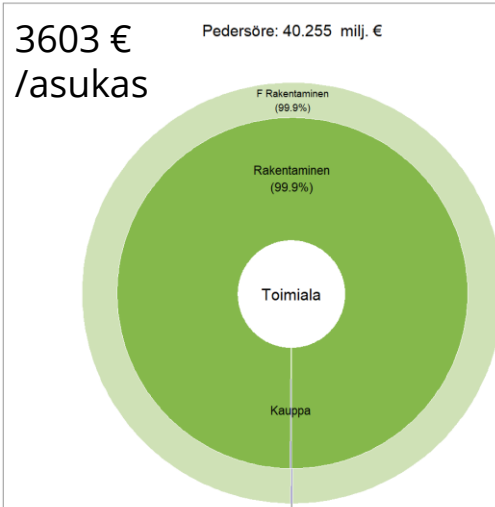

Julkiset hankinnat yksittäisissä kunnissa vuonna 2022

Yksittäisissä kunnissa vaihtelu julkisten hankintojen jakautumisessa oli alueluokkia merkittävämpää ja varsinkin pienissä maaseutu-kunnissa julkiset hankinnat keskittyivät yksittäisille toimialoille.

Suurimmat yritykset:
Sundström Ab
(40118569 €),
Ab Tomas Kjellman
(58595 €),
Andelslaget Pedersöre
Fiber
(55153 €)

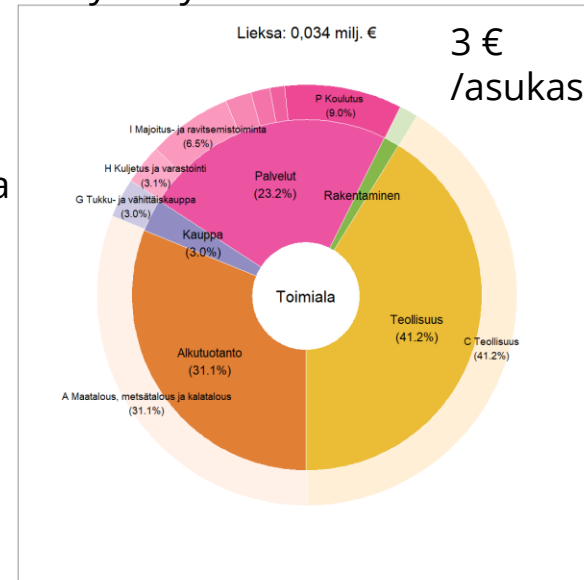
Osuus koko maan julkisista hankinnoista 1,3 %.

Osuus koko maan julkisista hankinnoista 0,001 %.

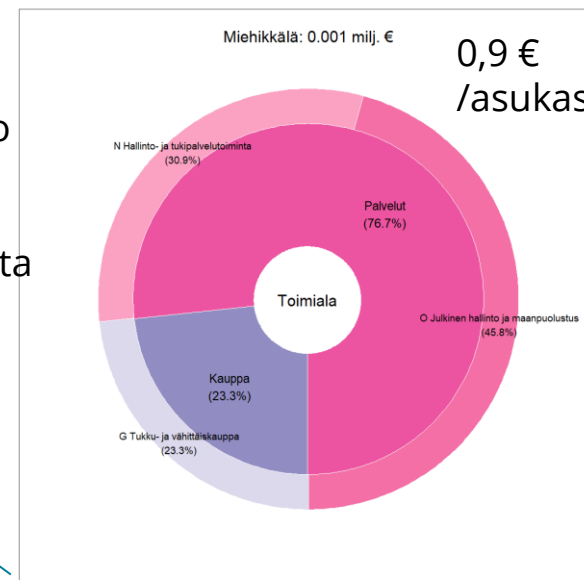
Osuus koko maan julkisista hankinnoista 41,4 %.

Osuus koko maan julkisista hankinnoista 0,00005 %.

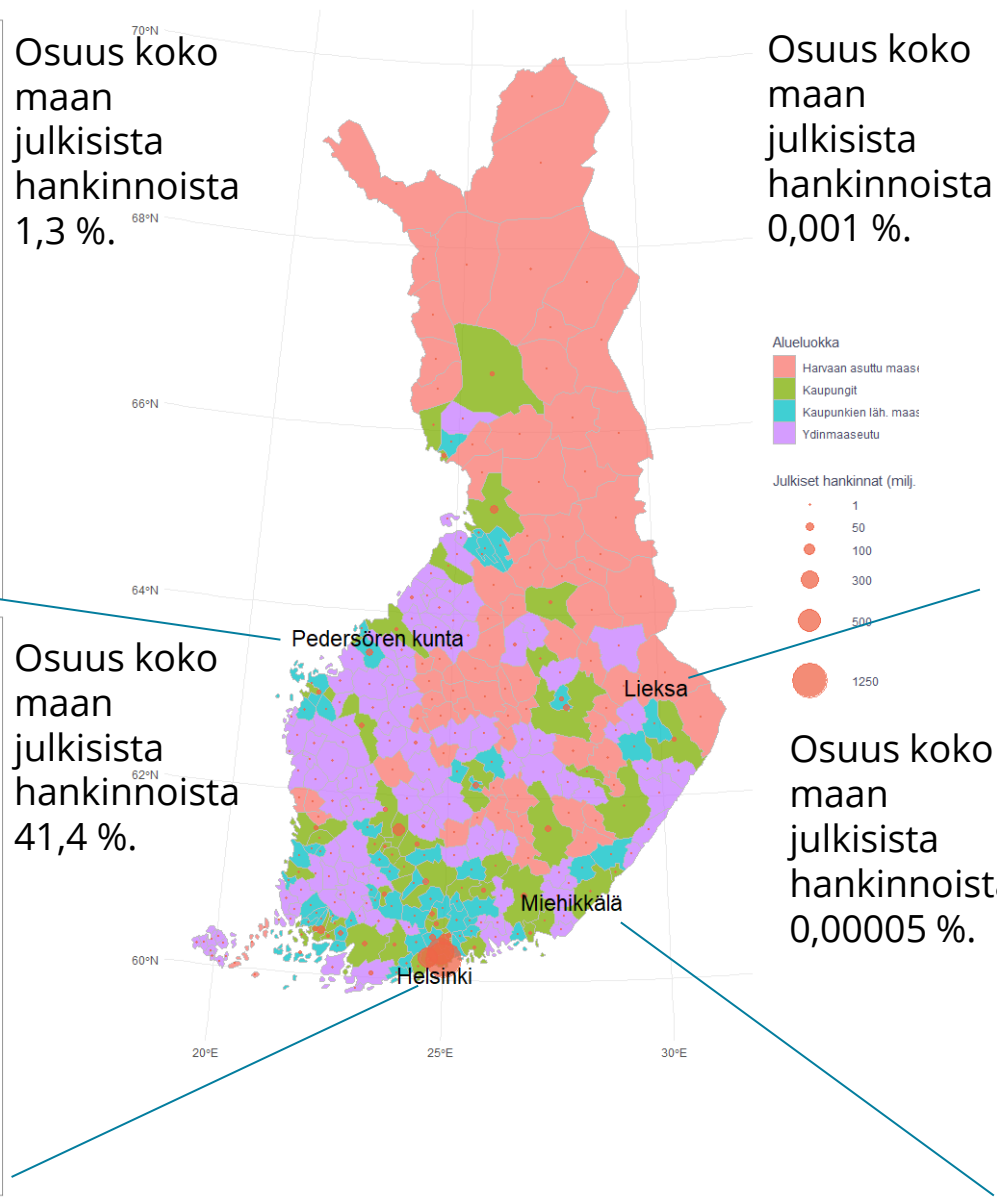
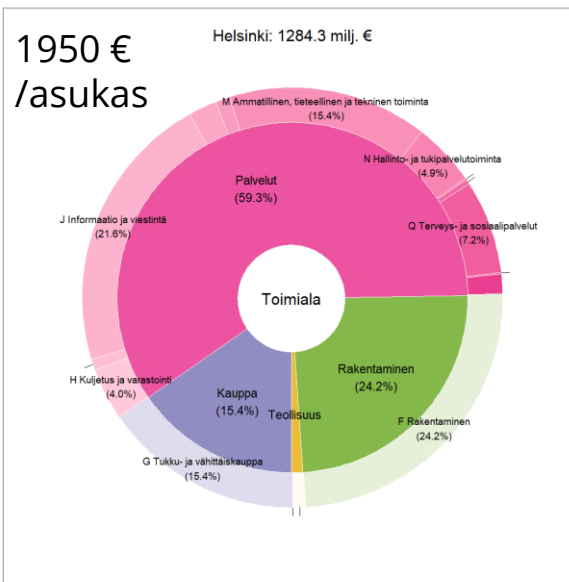
Suurimmat yritykset:
Jouni Vartiainen Oy
(13200€),
RajaMatin Metsäpalvelu
(10230 €),
Globedu
(3000€)

Suurimmat yritykset:
Muurikkalan VPK
(770€),
Porokiinteistöt Oy
(520 €),
Matin autopaja
(391€)

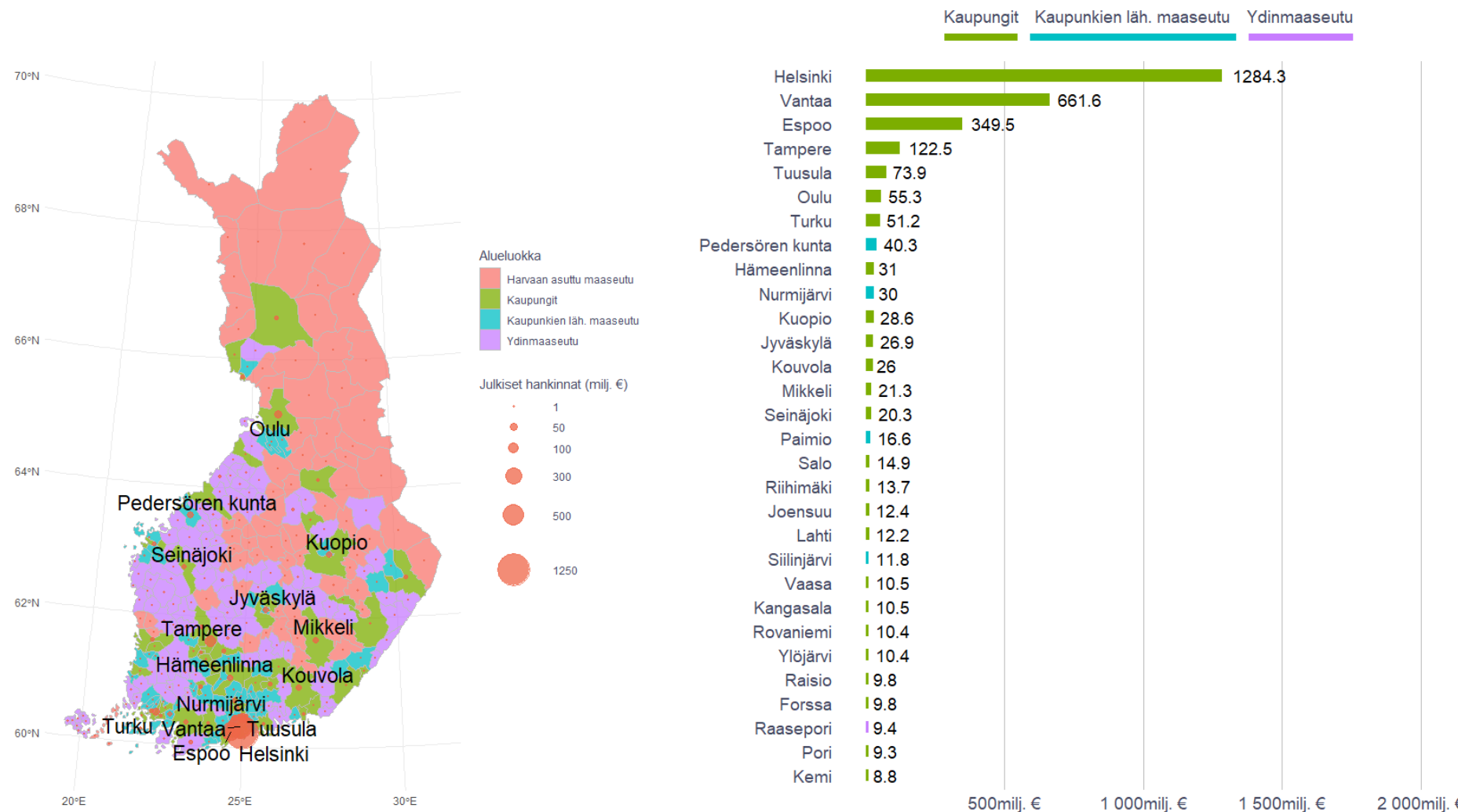
Suurimmat yritykset:
Pfizer Oy
(167187392 €),
Peab Industri Oy
(110742691 €),
YIT Suomi
(91365687 €)

Julkiset hankinnat kunnissa – kokonaismäärä vuonna 2022

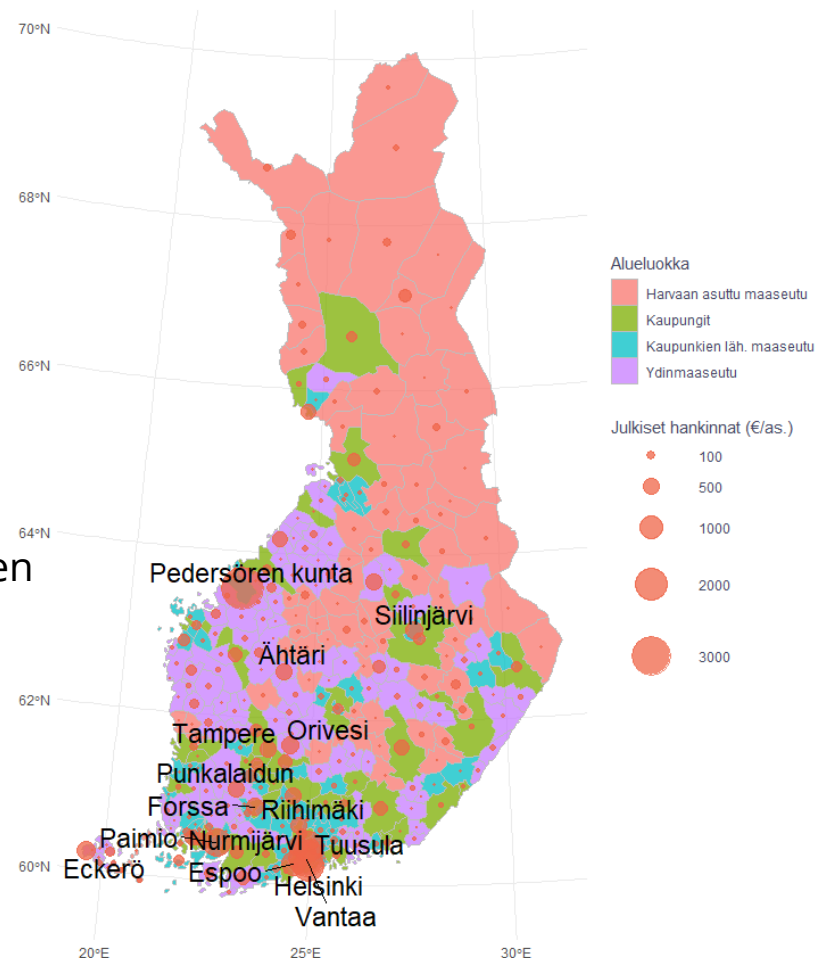
- Erot julkisten hankintojen maantieteellisessä kohdentumisessa ilmenivät myös kunnittain.
- Eniten hankintoja kohdentui Helsinkiin, jonka osuus kaikista valtion virastojen julkisista hankinnoista oli 41,4 %.
- Hankintojen volyymi keskittyi pääkaupunkiseudulle, sillä sen osuus hankinnoista oli 73,9 %.
- Kaikista julkisista hankinnoista 96,4 % kohdentui 30 kuntaan. Kunnista 25 oli kaupunkeja ja 5 maaseutukuntaa.
- Julkiset hankinnat näyttävät keskittävän taloudellista toimintaa kaupunkeihin.

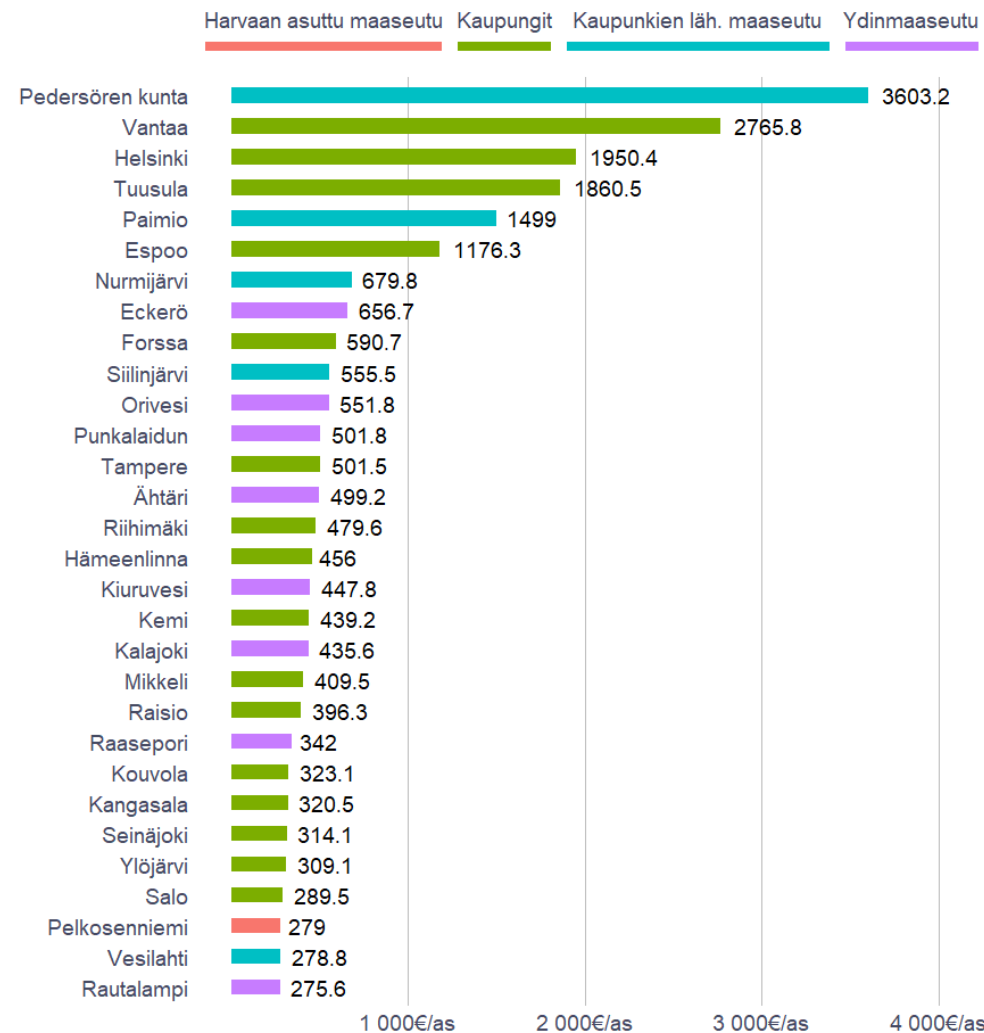

Julkiset hankinnat kunnissa – kokonaismäärä asukasta kohden vuonna 2022

- Julkisten hankintojen kaupunkipainotteisuus lieveni, kun hankintojen kokonaismäärä suhteutettiin kuntien asukaslukuihin.
- Asukasta kohden julkisia hankintoja kohdentui eniten Pedersören kuntaan, 3 603,2 €/asukas. Tämä oli merkittävästi keskimääräistä (105,7 €/asukas) suurempi luku.
- 30 kuntaa, joihin kohdentui eniten julkisia hankintoja asukasta kohden, kattoi kaikista julkisista hankinnoista 90,1 %. Näistä kunnista 16 oli kaupunkeja ja 14 maaseutukuntaa.

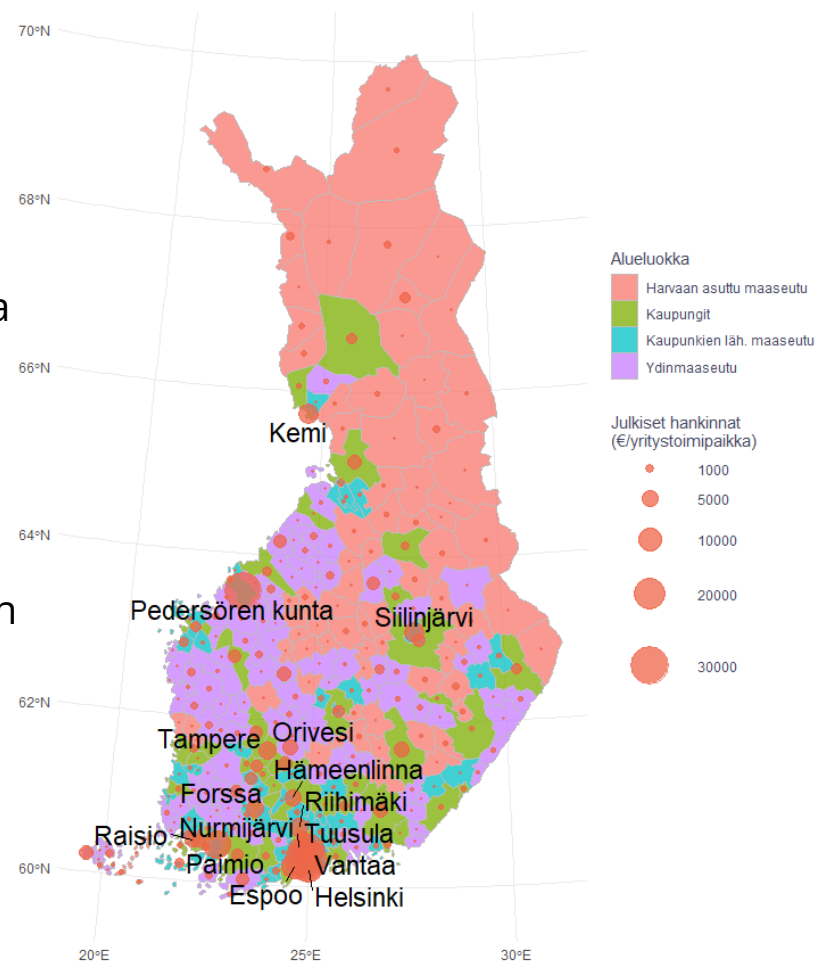
30 kuntaa, joihin hankintoja kohdentuu eniten (€/asukas)

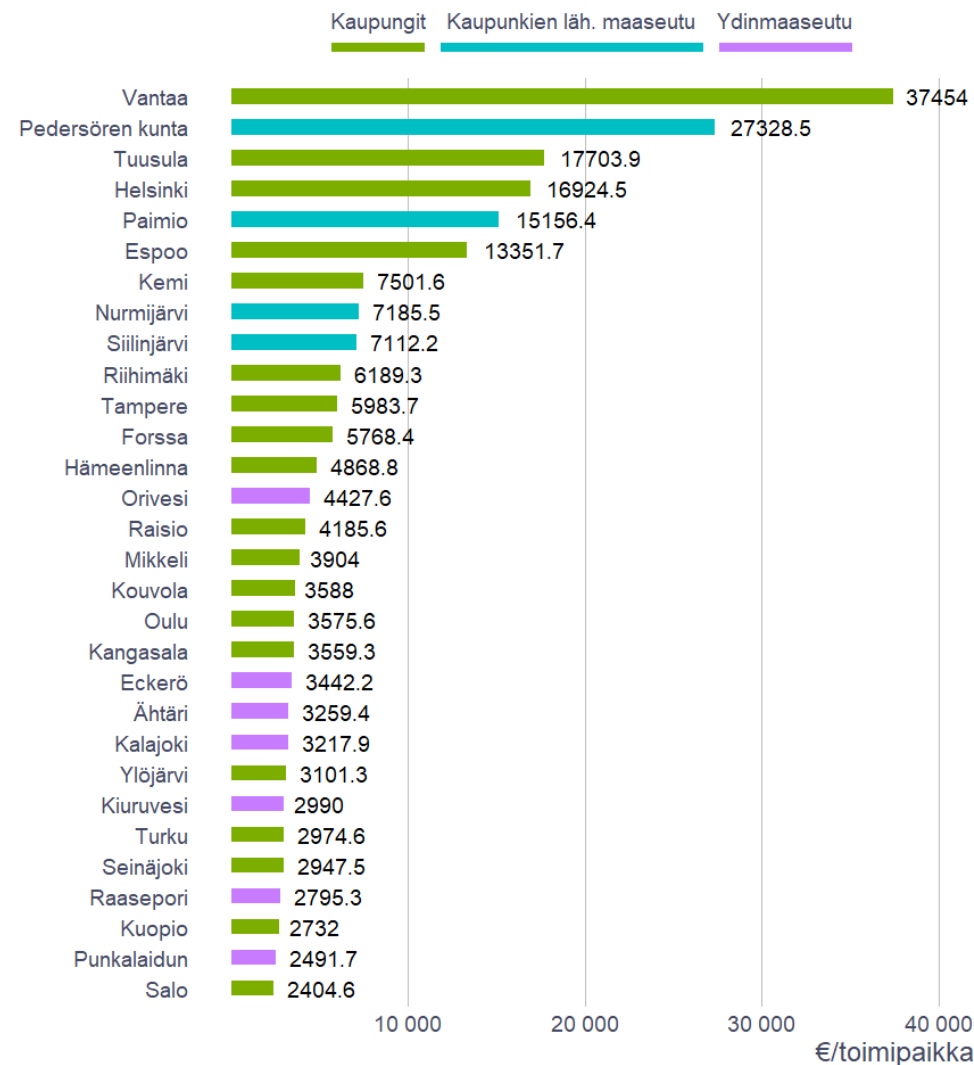

Julkiset hankinnat kunnissa – kokonaismäärä yritystoimipaikkaa kohden vuonna 2022

- Erot julkisten hankintojen kaupunkipainotteisuudessa lisääntyi, kun hankintojen kokonaismäärä suhteutettiin kuntien yritystoimipaikkojen lukumäärään.
- Yritystoimipaikkaa kohden julkisia hankintoja oli eniten Vantaalla, 37 454 €/yritys. Tämä oli merkittävästi keskimääräistä (998,2 €/yritystoimipaikka) suurempi luku.
- 30 kuntaa, joihin kohdentui eniten julkisia hankintoja yritystoimipaikkaa kohden, kattoi kaikista julkisista hankinnoista 94,4 %. Näistä kunnista 19 oli kaupunkia ja 11 maaseutukuntaa.

30 kuntaa, joihin hankintoja kohdentuu eniten (€/yritystoimipaikka)

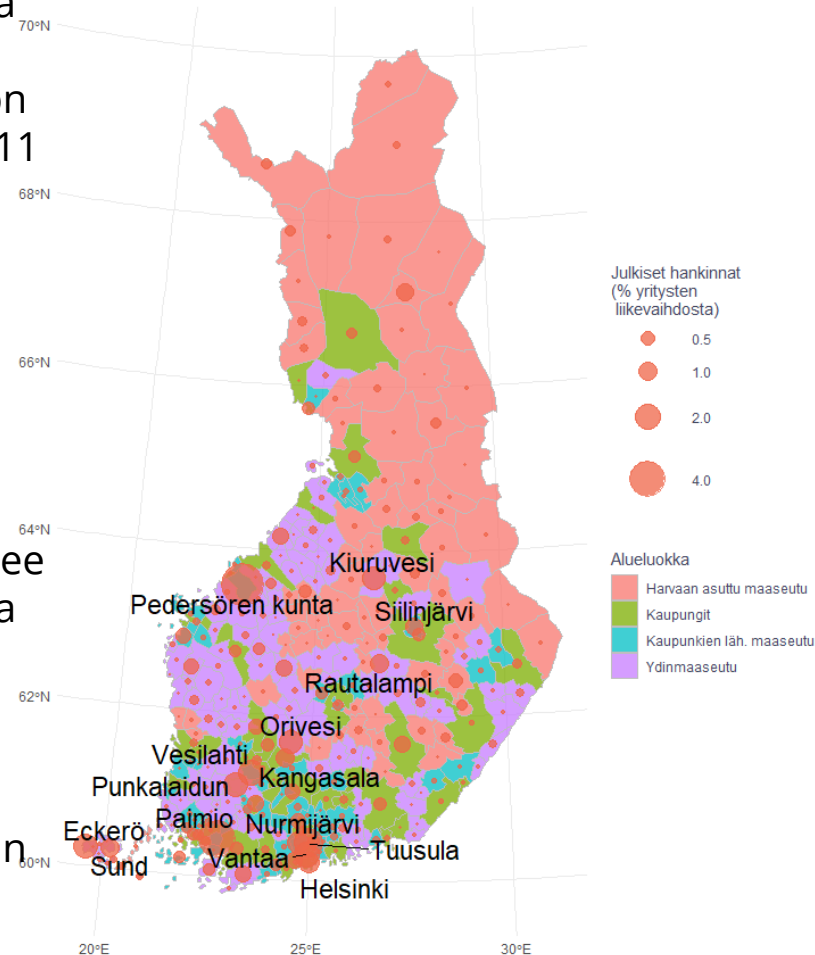

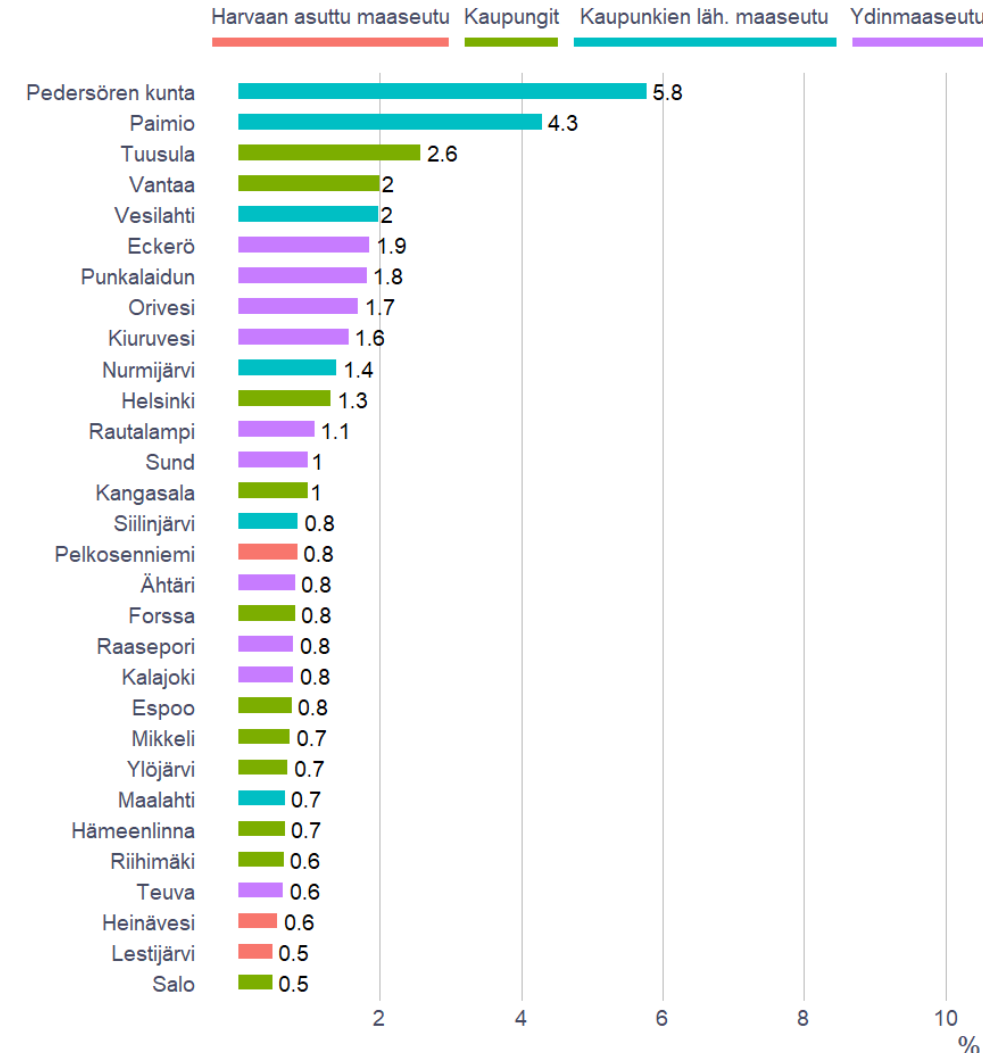
Julkiset hankinnat kunnissa – kokonaismäärä yritysten liikevaihdosta vuonna 2022

- Maaseutukunnat erottuivat entistä paremmin, kun julkiset hankinnat suhteutettiin yritysten liikevaihtoon kunnissa. 30 kunnan joukossa oli 11 kaupunkia ja 19 maaseutukuntaa. Näiden kuntien osuus kaikista julkisista hankinnoista oli 84,1 %.
- Näyttää siltä, että julkisten hankintojen merkitys on yksittäisissä maaseutukunnissa suurempi kuin kaupungeissa.
- Merkitys yritystoiminnassa vaihtelee myös alueluokittain. Kaupungeissa julkisten hankintojen osuus yritysten liikevaihdosta oli 0,74 %, kun vastaava osuus oli kaupungin läheisellä maaseudulla 0,47 %, ydinmaaseudulla 0,12 % ja harvaan asutulla maaseudulla 0,05 %.

UEF//

30 kuntaa, joihin hankintoja kohdentuu eniten (% yritysten liikevaihdosta)

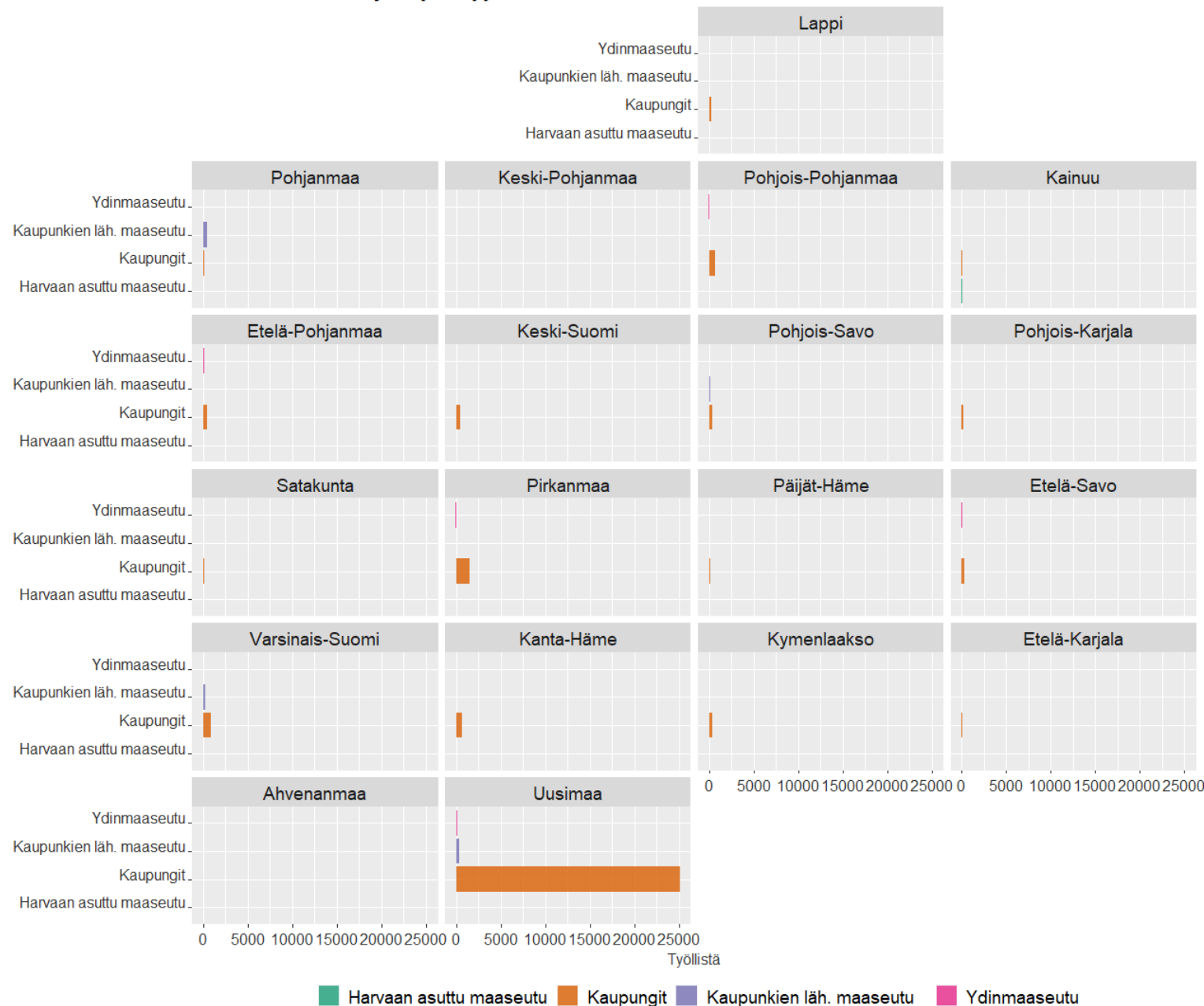

Julkisten hankintojen työllisyysvaikutukset

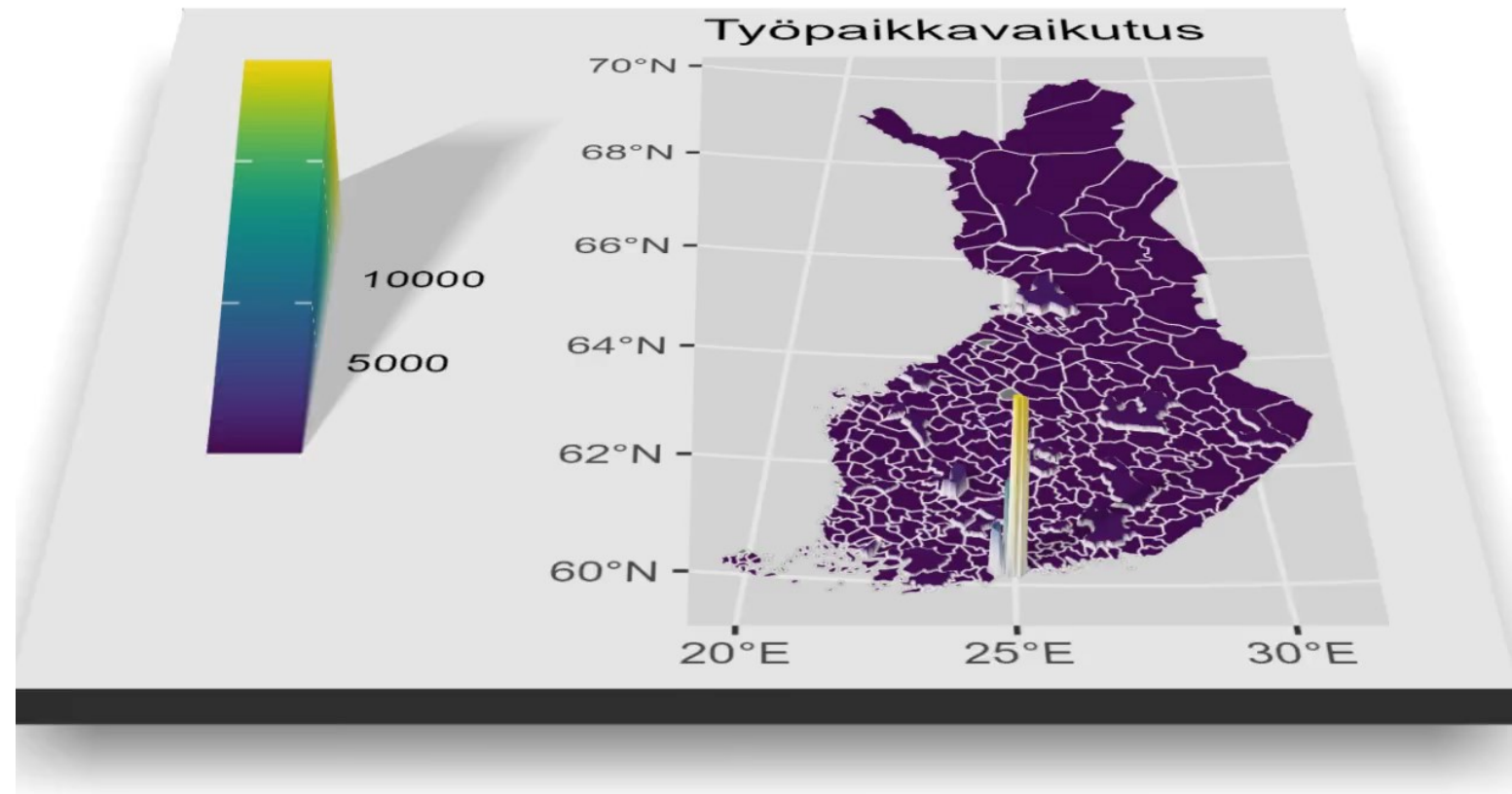
- Kansantalouden työllisyyskertoimilla laskettuna julkisten hankintojen suora työllisyysvaikutus on 21 400 työpaikkaa - kokonaisvaikutus kerrannaisvaikutukset huomioiden 33 500 työpaikkaa.
- Julkiset hankinnat lisää valtionhallinnon työllisyysvaikutusta noin 26% yhteensä 163 000 työpaikkaan.
- Työllisyysvaikutukset on myös hyvin keskittyneitä: kaupunkien osuus 94,6 % ja Uudenmaan maakunnan kaupunkien 74,9% työllisyysvaikutuksesta.

Julkisten hankintojen työllisyysvaikutukset alueluokittain maakunnissa

Valtion hankintojen työllisyys- vaikutukset ovat kunnittain keskittyneitä

Kiitos!

<https://uefconnect.uef.fi/tutkimusryhma/julkisten-rahavirtojen-kohdentuminen-maaseutu-ja-kaupunkialueille-ravit/>

